

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:
4-hetesben heti sor egyszer 20 ft.
minden következőnél 16 ft.
Nyitási heti sor 40 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, június 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Megszavazták a katonai javaslatokat.
„Tovább nem várunk!”
Ki felelős Rácz Márton elgázolásáért?
Rendőrkézen az ellenzéki képviselők.
A jegyzőkongresszus határozatai.
Válas helyett — béke.
A kivetett képviselők bűnvádi főtjelentése.
Rendőrszolgálat.
Tarkaságok.

A véderőt megszavazták.

Arad, június 4.

A képviselőházban megtörtént, aminek meg kellett történni. Akik el voltak rá készsülve, talán másként várták, talán erősebben, talán kegyetlenebben találták a formát, amelyben megessett; de maga az a tény, hogy a többségi akarat a rendes formák, az egyébkor tiszteletben tartott házszabályok felfüggesztésével érvényesült, hogy le-
tiporta az obstrukciót: szükség szerű követ-
kezménye volt az eseményeknek és el nem
halasztható kötelessége a felelős politiku-
soknak. Ha vannak, akik veszedelmesnek
találják a precedenst, alkotmány sértőnek az
eljárást, brutálisnak a módot, amelylyel az
végrehajtatott, — azokkal szemben áll a
kérdés: vajon az obstrukció további, meg-
állíthatatlan folytatása kevésbé veszedelmes
lett volna, a törvényhozás állandó tehetet-
lensége az alkotmányra kevésbé káros és
maga a kisebbségi erőszak kevésbé brutális
volt-e?

Mindenben, ami a Ház mai ülésén tör-
tént, azok felelősek, akik ennek az erő-

szaknak alkalmazását szükségessé tették.
szinte provokálták: Ha a békekísérletek
egész sora nem vallott volna kudarcot az
ellenzék makacsságán, hatalmi gögjén, az
obstrukció legyőzhetetlenségébe vetett hitén,
ha a legkisebb kilátása lett volna annak,
hogy az ellenzék visszatérő józansága az
országot megszabadítja a türehtetlenné vált
obstrukciótól: akkor talán egy kevésbé jo-
gos lenne azok elkeseredett dühe, vész-
kiáltása, akik most a parlamentárizmus
mártirjaiként igyekeznek szerepelni. A több-
ség nem óhajtott, nem kereste azt, ami
ma bekövetkezett. Mivel azonban a fékte-
lenné vált obstrukció legyűrésére, guzsa-
kötésére más mód nem volt: ép úgy hozzá
kellett ehhez nyulni, mint ahogy veszedel-
mes kórok esetén a legfájdalmasabb ope-
rációtól, sőt az amputálástól se szabad visz-
szariadni.

Óriási izgalom, szinte példátlan jele-
netek után, amelyek folytatásától is lehet
még tartani, — a helyzet az: a véderő-ja-
vaslatok meg vannak szavazva s az ob-
strukció az utból félretakarítva. Megszavazta
a javaslatokat a képviselőház nagy, egysé-
ges többsége, tudattal, eltökélt akarat-
tal, a javaslatok tartalmát ismerve és azzal egyet-
értve. Tulajdonképpen tehát az történt, ami
már eddig is megtörtént volna, ha az ob-
strukció nem él vissza a házszabályokkal.
Hogy a többség szavazása, akaratnyilvání-
tása nem úgy, nem abban a formában tör-
tént, amint az máskor, normális viszonyok
között történni szokott: ezért megint azok
felelősek, akik a kivételes helyzet okait elő-
idézték. Nem ideális módja volt ez a tör-

vénalkotásnak, a parlamenti gyakorlatnak,
— de az ideális parlamentárizmus volt-e,
törvényhozó munkának nevezhető-e, amit
az ellenzék eddig követett és végzett?

És, elismerjük, elszomorító az is, hogy
rendőrök vonultak be a parlamentbe és
hogy egész sereg képviselőt ki kellett hur-
colni az ülésteremből. De a kivételes
helyzet, a melyet a politika teljes hadi ál-
lapotának lehet nevezni, ezt a kivételes in-
tézkedést is indokoltá teszi. Az pedig, hogy
az elnöki hatalommal ellenszegülőket, a
parlament tekintélyének inzultálóit rendőrök
vezették ki, — megessett a porosz képvise-
lőházban is. Az, hogy ott csak két szo-
cialista képviselővel történt, nálunk pedig
többel, nem teszi az utóbbi eset sérelmét
nagyobb, égbekiáltóvá. A kisebbségi erő-
szakra nem lehetett más válasz, mint a
többségi erőszak.

Az óriási izgalom, amelyet a képviselő-
ház mai ülésének története az egész or-
szágban végighordott, a megrázkódásoknak
lázás állapota nem alkalmas arra, hogy az
események fölött elméletek, jogelvek és al-
kotmány-szemponatok alapján bölcselkedni
lehessen. De annyi tény: a véderő-ja-
vaslatok meg vannak szavazva és ezzel félre-
van hárítva a parlament munkaképességé-
nek akadálya. A botrányok még nem szün-
tek meg, eltarthatnak napokig, hetekig. De
ha az indulatok kitombolják magukat: meg-
marad az az eredmény, amelyet az ország
közvéleményének tulnyomó többsége óhaj-
tott: vége az obstrukciónak. És ha az or-
szág visszatér a rendes állapotba, ha alka-

A szeretetreméltó hölgy.

— Csak nem az igazi X. ur a híres író? —
kérdé a hölgy, bájos mosollyal ahoz az urhoz
fordulva, ki engem bemutatott.

— De igen, a valódi és eredeti X. ur, —
szólt emez és magunkra hagyott.

— Ó, én önt mindig komoly öreg urnak kép-
zeltem, de boldog vagyok, hogy végre megismer-
kedhetem önnel — mondá a hölgy és szavai bár
hízogók voltak, de azoknál százszorta hízogóbb
volt meleg, édes hangja.

— Jöjjön, üljön ide mellém a kerevetre és
beszéljessünk.

Ügyetlenül foglaltam helyet, fejem kissé szé-
dült, mintha pezsgőt ittam volna. Kezde író vol-
tam akkor; csupán néhány folyóiratban megie-
lent elbeszélésem és egy regénykötetem ismertet-
ték nevemet és eddig legmerészebb álmaimban
sem sejtettem, hogy ily bájos hölgyek érdeklődnek
irántam.

— Hát valóban ön írta azt a bölcs könyvet
és azt a sok szellemes apróságot, melyek folyó-
iratainkban és napilapjainkban jelentek meg és
melyeket oly türelmetlenül vártam! Ó, milyen Is-
ten áldása ily óriási tehetség!

— Hőfőhöz kezd, melyről lehuzta keztyűjét,
egy pillanatra az enyémre tette. Ha még egy pil-
lanatig ott hagyja, hát okvetlenül letérdeltem volna
előtte, az egész társaság szemeláttára; de ő jó-
kor megakadályozott.

— Ne — ne mondjon nekem bókákat, én az
őszinte barátot keresem önben; bár ami éveimet
illeti, az ön anyja lehetnek.

Igazában harminc éves lehetett, de nem lát-
szott többnek huszonöttnél, míg én huszonhárom
éves voltam.

— De ön úgy ismeri az életet, mintha aggas-
tyán volna, úgy ismeri az emberek szívét, mintha
éles bonckéssel vizsgálná őket. A társaság oly
unalmas, oly felületes, hogy néha alig bírom már.
Régóta vágyódom olyan férfival megismerkedni,
ki engem valóban megértene, ki előtt feltárhath-
nám lelkem világát: e pillanatban pedig tud-
dom, érzem, hogy ön e várva-várt rokonlélek. Jöj-
jön el néha hozzánk, szerdán fogadok, ugyebár el
fog jönni, el fogja mondani bölcs és eredeti gon-
dolatait?

Még mielőtt felelhettem volna, egy kövér ur
hozzánk lépett és a bájos hölgynek karját nyújtva,
elvezette őt az estebédhez, de távozóban barátom
visszapillantott oly sokat mondó mosollyal, hogy
azonnal megértettem.

— Sajnálom barátom! El kell mennem ezzel
a közönséges falánk emberrel. — És én szívem-
ből sajnáltam őt is, engem is.

Néhány nappal az estély után találkoztam a
Regent Streeten egy fiatal író társammal és együtt
mentünk vacsorázni a Monica-ba.

— Képzeld valami mesésen bájos hölgyvel
ismerkedtem meg tegnap este — szólt barátom.
Mrs. Clifton Courtenaynak hívják.

— Mrs. Courtenay — hát te is ismered?
Engem meghívott szerdára, el is fogok menni.

— Engem is meghívott, noha kissé csalódott
bennem, amint mondotta — szólt barátom ön-
hitt nevetéssel. Mindig azt képzelte, hogy én
már komoly, öreg ember vagyok; mit szólsz hoz-
zá? Nagyon sajnálom a bájos nőt — folytatta író-
társam, kit könyvei után ítélve, inkább éretlen
suhancnak hittem volna, mint komoly férfinak.

— Épen nem illik ehhez az unalmas, felüle-
tes társasághoz, melyben kénytelen élni. Ugy vá-
gyódik szegény, egy rokonlélek után, mely őt
megértene, mely előtt kitarthatná valódi lelki vi-
lágát. Megkért, hogy látogasson meg, hát szerdán
el is fogok menni.

Együtt mentünk. Csak hosszas fáradozás után,
vagy nyolcvan ismeretlen között kerestem, végre
sikerült a bájos háziasszonnyal néhány bizalma-
sabb szót váltanom.

— Szép öntől, hogy elfogadta meghívásomat,
kedves barátom; szólt. Már úgy vágyódtam szel-
lemes társasága után, e semmitmondó szájhösök
között. De most mesélje el mindazt, amit mult-
kori találkozásunk óta tapasztalt, gondolt és al-
kotott!

Néhány percig hallgatta áradozó szavaimat,
de végre félbe szakította egy mondatomat egy
kérdéssel:

— Mondja csak, az a fiatal ember, kivel ide
jött — azt hiszem író társa — mit is írt, mi a
címe a könyvének! — Megmondtam neki.

lom lesz pótolni az elmulasztottakat, — akkor talán inkább időszerű lesz a fölött vitatkozni, hogy mindaz megéri-e azt az áldozatot, amelyet ma érte hoztak.

Megszavazták a katonai javaslatokat.

(Vége az obstrukciónak. — Váratlan események a parlamentben.)

Távirati tudósítás.

Budapest, június 4.

Annyi békés szándékot és hajlandóságot mutatott a kormány az ellenzéki kívánságokkal szemben, hogy Justhék nem is gondoltak arra, hogy Lukács tegnapi levele csakugyan ultimátum volt: utolsó kísérlet a békére. A képviselőház mai ülésére harcias hangulatban, lármásan fegyverkezett az ellenzék, jó előre bejelentették, hogy ezután újra kezdik és késhegyig folytatják a harcot. A kormány és a többség nem tett semmit, de — amint az események megmutatták — annál komolyabban elkészült a döntő ütközetre.

A szövetkezett ellenzéki pártok nagy obstrukcióra, technikázásra készültek Justh, Polónyi Geza, Batthyány Tivadar kiosztották a szerepeket: elhatározták, hogy tömegesen kérnek szót napirend előtt, felszólalnak a házszabályokhoz, zárt ülést kérnek, névszerinti szavazást — az erre szükséges íveket is tucatjával gyártották. Mindenre elkészültek, csak arra nem, hogy a napirenden levő véderőjavaslathoz hozzászóljanak.

Tisza István gróf házelnök váratlanul, hirtelen a többség egyöntetű és lelkes támogatása mellett meglelte azt, amit lehetetlennek hittek: megszüntette az obstrukciót.

Nem adott engedélyt napirend előtti felszólalásra, házszabályok címén beszélésre, zárt üléses időpocsékolásra. Egyetlen út maradt az obstrukciók számára: a véderőjavaslathoz felszólalni. Nem jelentkezett senki és a következő percben az elnökre ügyelő többség fekete falanxa fölemelkedett: a véderőreformot általánosságban megszavazta a képviselőház. Tombolhatott ezentúl a kisebbség: a Ház többsége megszavazta részleteiben is, harmadszori olvasásban is a véderőreformot.

— Kérem idézzem valamit legújabb könyvből, mert nekem oly kevés időm marad az olvasásra és ha már olvasok — itt bájos mosollyal hozzám fordult — akkor inkább kedvenc íróimmal foglalkozom.

— Egy szerető nő gyengéd karjai a leghatalmasabb mentő őv az élet viharos hullámaiban — idéztem barátom utolsó regényéből.

— Nagyon szép, — mondá — kérem ismétlje még egyszer. Ismétlem, de mielőtt még befejeztem, néhány eltes hölgy félbe szakította beszélgetésünket és ez este már nem sikerült többé bájos barátnőm közelébe jutnom.

Miután már nagyon későn volt, felkerestem barátomat, hogy együtt menjünk haza. Sokáig nem találtam, míg végre azon a déli növényektől elrejtett pamlagon találtam, a ház urnője mellett, ahol az imént mi társalogtunk. Nem akartam őket zavarni és türelmesen vártam. Valami rémes gyilkosságról beszéltek, mely tegnap történt. Easttendben. Egy férj meggyilkolta izsakos feleségét, ki minden keresetét elitta és a gyermekeket elhanyagolta.

— Ah, szólt a bájos hölgy, mily csodálatos ereje van egy nőnek, férjét fölemelni, vagy letaszítani az élet viharos hullámaiba! Ha ilyen esetről olvasok, mindig az ön mondatára kell gondolnom:

— Egy szerető nő gyengéd karjai a legerősebb mentő őv, az élet viharos hullámaiban.

Kissé lehagoltan távoztam a bájos barátnőm házából és a következő szerdán más társaságba mentem, kevésbé szeretetreméltó hölgyekhez.

Fordította: Popper Vilma.

mot és elfogadták a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítványt is.

A mai ülést az is nevezetessé tette, hogy a parlamentben vagy kétszáz rendőr jelent meg. Az ülés fölfüggesztése után az elnöki emelvény alatt lévő följáróból, melyen át a gyorsírók járnak föl az ülésterembe és a folyosókra, — mintegy kétszáz gyalogos rendőr vonult be a Ház jobboldali folyosójára és ott sorfalat állott a rendnek és Tisza István grófnak védelmére. A rendőrök látára az ellenzéki képviselők éktelen szitkozódásban törtek ki: szidták és gyalázták a rendőröket, akik a képviselőkre rá sem nézve, gyors lépésben mentek párosával a vezetőik után. Minden rendőr oldalán ott lógott a szolgálati revolver. A délutáni ülés aztán megmutatta: miért kellett a rendőrök.

Az ülés lefolyása a parlamenti gyorsírók feljegyzései szerint a következő volt:

Elnök: T. Ház! Az ülést megnyitom.

A mai ülés tárgya a véderőről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Holló Lajos: A házszabályokhoz kérek szót. (Zaj.)

Elnök: A házszabályok melyik szakaszához?

Holló Lajos: A házszabályok 203. §-ához.

Elnök: A házszabályok 203. §-ához tartozó intézkedés e percben nem történt. (Nagy zaj a baloldalon.) A házszabályok 215. §-a csakis úgy értelmezhető, hogy szót kérhet a házszabályokhoz az a képviselő, aki egy függőben levő kérdés elintézésénél a házszabályok valamelyik szakaszának megtartása címén akar szólni, minek folytán a képviselő urnak most ezen a címen nem adhatom meg a szót. (Nagy zaj a bal és a szélsőbaloldalon.)

Barabás Béla: Kérem, én is a házszabályokhoz kérek szót. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: A házszabályokhoz!)

Elnök: T. képviselőház! Husznál több aláírással zárt ülést kérő ívet adtak nekem át. (Nagy zaj. Halljuk! Halljuk!) Méltóztassanak nekem megengedni, hogy elnöki tisztemből kifolyólag és az országnak valóban nagyon komoly helyzetére való utalással... (Mozgás és zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Egy hang a szélsőbaloldalon: Tudjuk ugy is, hogy mit akar mondani. (Zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Elnök:... appellálva mindnyájunk hazafias aggodalmára, (Derűtség és zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon) azzal a kéréssel forduljak...

Kun Béla: Pártpolitikai beszéd (zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Elnök: ... Kun Béla képviselő urat rendreutasítom. (Nagy zaj) Azzal a kéréssel forduljak a Ház összes tagjaihoz, méltóztassanak végre valahára megállni azon a borzasztó lejtőn... (Ugy van! ugy van! Nagy taps a jobboldalon és a középben. Felkiáltások a bal- és a szélsőbaloldalon: Ön álljon meg a lejtőn!)

Justh Gyula: Tessék lejönni! Innen beszéljen! (Folytonos nagy zaj a bal- és a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Justh Gyula képviselő urat rendreutasítom. (Folytonos nagy zaj és felkiáltások a bal és a szélsőbaloldalon. Eláll! Eláll!) azon a lejtőn, a melyre az obstrukcióval (Folytonos nagy zaj a bal- és a szélsőbaloldalon. Taps a jobboldalon és a középben)... az ország összes közügyeit juttatták... (Zajos helyeslés. Ugy van! Ugy van! jobb felől. Nagy zaj a bal- és a szélsőbaloldalon. Taps a jobboldalon és a középben.)

Justh Gyula: Tessék innen beszélni! (Nagy zaj és felkiáltások a jobboldalon és a középben: Rendre! Rendre! Micsoda dolog ez? Felkiáltások a bal- és a szélsőbaloldalon: Tessék elrendelni a zárt ülést!)

Elnök: Én, mint a Ház rendjének őre hivatalos kötelességemnek tartozom azzal... (Folytonos nagy zaj és felkiáltások a bal- és a szélsőbaloldalon: Zárt ülést! Zárt ülést! Justh Gyula közbeszólt) Justh Gyula képviselő urat még egyszer rendreutasítom. (Folytonos nagy zaj és felkiáltások a bal- és a szélsőbaloldalon. Letiporja a házszabályokat! A házszabályokhoz! A házszabályokhoz!) hogy az obstrukcióval, amelyről... (Nagy zaj és felkiáltások a bal- és a szélsőbaloldalon: Tessék a zárt ülést elrendelni!)... amelyről azt mondta Andrassy Gyula gróf, hogy a

klotür husz ember kezében, azzal a technikai obstrukcióval... (Ugy van! Ugy van! Taps a jobboldalon és a középben.)

Eitner Zsigmond: Ne magyarázzon nekünk! (Nagy zaj a baloldalon.)

Elnök:... amelyről azt mondta Apponyi Albert gróf, hogy (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán)... az ország és a nemzet jogát bitang jószágga teszi. (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán)... Eitner képviselő urat rendreutasítom... (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Kun Béla: Tessék a zárt ülést elrendelni! (Nagy zaj.)

Elnök: Kun Béla képviselő urat másodszor rendreutasítom. (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Justh Gyula: Nem engedjük! (Folytonos nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Elnök: Látom, hogy minden további kísérlet hiábavaló, a zárt ülést nem rendelem el, hanem felteszem a kérdést: elfogadja-e a t. Ház a véderőről szóló szövegen levő törvényjavaslatot általánosságban, részleteiben és harmadszori olvasásban, az összes indítványok és határozati javaslatok elvetésével: igen, vagy nem? Akik elfogadják, méltóztassanak felállni. (Megtörténik. Szünni nem akaró nagy zaj és felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon: Zárt ülést! Zárt ülést! Nagy taps a jobboldalon és a középben.)

Justh Gyula: Jogbitorló!

Elnök: A többség elfogadta. Ennélfogva a javaslat végleg elfogadtatván, tárgyalás és szíves hozzájárulás végett a főrendiházhoz átküldetik.

Eitner Zsigmond: Nem lehet ilyen csinálni. Zárt ülést kérünk elnök ur. (Hosszantartó nagy zaj.)

Justh Gyula: Jogbitorló! Jogbitorló! (Hosszantartó nagy zaj.)

Holló Lajos: Alávalóság! (Folytonos nagy zaj.)

Justh Gyula: Jogbitorló! (Nagy zaj.)

Elnök: Miután Justh Gyula képviselő ur a rendet tovább zavarta, indítványozom a t. Háznak, hogy a házszabályok 355. §-a értelmében utasítsa a képviselő urat a mentelmi bizottsághoz, azzal, hogy a bizottság 24 óra alatt tegyen jelentést a Háznak.

Justh Gyula: Ismétlem, hogy jogbitorló! Beestelen gazember! (Hosszantartó nagy zaj.)

Fernbach Károly: Erőszak, erőszakot szül! (Hosszantartó nagy zaj és mozgás a Ház minden oldalán.)

Justh János: Gazember! Gazember!

Szmrecsányi György: Eljen! (Folytonos nagy zaj.)

Elnök: Méltóztatik tudni, hogy a parallel ülések tárgyában indítvány adatott be. Az indítvány fel fog olvastatni.

Szinyey Merse Félix jegyző: (Olvassa Szepesházy Imre indítványát. Hosszantartó zajos felkiáltások a jobboldalon: Elfogadjuk!)

Elnök: A többség elfogadta az indítványt. T. Ház!

Justh Gyula: Hitvány bitorló! (Folytonos nagy zaj.)

Eitner Zsigmond: Bitang, gazember! (Szünni nem akaró nagy zaj.)

Elnök: Kötelességérzetemből kifolyólag... (Hosszantartó nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Lelkiismeretem parancsát követtem... (Folytonos nagy zaj)... abban a meggyőződésben, hogy a magyar parlamentárizmusnak, a nemzet veszélyeztetett érdekeinek tettem szolgálatot... ebben bírák csak a Ház lehet és mielőbb alkalmat fogok (Szünni nem akaró nagy zaj a Ház minden oldalán.) adni a Háznak, hogy ha szükségesnek látja, abban állást foglalhasson.

Justh Gyula: Hitvány gazember! (Folytonos nagy zaj. Mozdás.)

Nagy Sándor: Gazember, aki mondja!

Elnök: Most következik a következő ülés idejének és napirendjének megállapítása. (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Indítványozom a Háznak, hogy a jövő ülést ma délután 4 órakor tartsa és annak napirendjére a honvédegről szóló törvényjavaslat tárgyalását tűzze ki. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Szünni nem akaró nagy zaj és felkiáltások balfelől: Eláll! Eláll!) Méltóztatnak elfogadni? (Hosszantartó nagy zaj. Élénk felkiáltások jobbfelől: Igen.) Az indítványt elfogadottnak jelentem ki. — Az ülést tíz percre felfüggesztem.

Szünet után.

Elnök: Az ülést újból megnyitom. (Szünni nem akaró folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Eljénzés a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Gazember! Le vele! Ki vele!) Következik a jegyzőkönyv hitelesítése. Kérem Szász Károly jegyző urat, szíveskedjék a jegyzőkönyvet felolvasni. (Folytonos nagy zaj.)

Szász Károly jegyző, olvassa a jegyzőkönyvet. Szünni nem akaró folytonos nagy zaj és felkiáltások a bal- és szélsőbaloldalon. Gazság! Pfu!

Justh Gyula: Alávaló, hitvány gazember! (Folytonos zaj.)

Károlyi Mihály gróf: Nem tárgyalunk vele. (Szünni nem akaró zaj.)

Eitner Zsigmond: Gazember! Ki vele! (Folytonos nagy zaj.)

Justh Gyula: Hitvány gazember. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Eitner Zsigmond: Közönséges kapcabetyár, ezt már mondták önnek. (Folytonos nagy zaj.)

Kun Béla: Közönséges hitvány gazság! (Folytonos nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Szmrecsányi György: Hitvány gazember! (Hosszantartó nagy zaj.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Kétszáz rendőr van a Házban!

Elnök: Van... (Szünni nem akaró nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon)... a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelentem ki és az ülést bezárom. (Hosszantartó nagy taps a jobboldalon és a középén. Nagy zaj a baloldalon.)

(Az ülés délelőtt 11 óra 20 perckor végződött.)

(A délután 4 órától 8 óráig tartó képviselőházi ülés izgalmas lefolyásáról külön cikkben számolunk be.)

Ki felelős

Rác Márton aradi postatiszt elgázolásáért?

(A tábla ítélete egy kártérítési pörben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 4.

Emlékezzetek, hogy a Boczkó-utcában egy este kissé ittasan ballagott Rác Márton aradi öreg postatiszt s a lövonat elütötte, amelynek következtében Rác meghalt. A királyi ügyészség gondatlanságból okozott emberölés címén vizsgálatot indított Trucó Tódor lövasuti kocsis ellen. A törvényszék vádta nácsa azonban megszüntette el-lene az eljárást, mert a januk azt vallották, hogy a kocsis megtett minden elővigyázati intézkedést és nem rajta mult, hogy a kocsi elütötte Rácot. Megállapította a boncolás azt is, hogy a postatiszt, akkor ittas állapotban volt és hogy a Boczkó-utca ama részén, ahol a halálos baleset történt, este állandóan sötét van.

Még mielőtt a bűnpör jogerősen befejeződött volna, Rác özvegye kártérítési pert indított a lövasut ellen maga és 23 éves leánya, meg 19 éves fia nevében. Önmagának 2400 korona évjáradékot kért megítéltetni husz éven át, gyermekeinek nevelésére pedig külön-külön 1200 koronát évente.

A törvényszék kártérítés megfizetésére kötelezte a lövasutat. A törvényszék az özvegynek 1200 korona évjáradékot állapított meg. Minthogy az özvegynek az államkincstártól ezer korona évi nyugdíj jár, a lövasutat csak évi 200 korona megfizetésére kötelezi a bíróság. A 23 éves leánynak 24 éves koráig évi 650 koronát, vagyis apja keresetének tizenöt százalékát ítélték meg.

A 19 éves fiúnak szintén 24 éves koráig ugyancsak 650 koronát állapítottak meg, mert a törvényszék úgy találta, hogy a fiatal ember apja pozíciójára való tekintettel joggal léphetett a jogász pályára, tehát e pályának megfelelő nevelési költséget kellett kiszabni. Az özvegy azt is kérte, hogy mivel a lövasut koncessziója nem sokára lejár, tehát kötelezze a bíróság a társaságot százharmincezer koronának bírói letétbe helyezésére. Ezt a kérelmet a törvényszék elutasította.

A törvényszék ítélete ellen Krenner Zoltán dr. a közuti vasúttársaság képviselőtében felelősséget adott be. A felelősséges kifejtette az ügyvéd, hogy az elgázolt Rác Márton vigyázatlanul járt el, az elgázolás saját hibájából történt s így a közuti vasut kártérítésre nem kötelezhető.

A nagyváradi kir. tábla ma foglalkozott az ügygel s elfogadva Krenner dr. érvelését, az elsőbíróság ítéletét megváltoztatta s a felperest kérésével elutasította. A táblai ítélet 1400 korona perköltség megfizetésében is elmarasztalta özvegy Rác Mártonnét.

Rendőrkezen az ellenzéki képviselők.

(A függetlenségi párt vezéreit kivezették a Házból. — Megpofozott rendőrtiszt. — Óriási botrány a parlament délutáni ülésén.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 4.

A parlamentárizmus történelében talán példa nélkül áll az az esemény, amely ma történt a magyar országgyűlés házában. Miután a Ház délelőtti ülésén — amelyről lapunk más helyén szólunk — elhatározták, hogy délután megkezdik a párhuzamos üléseket, délután 4 órakor újra összejött a képviselőház, hogy folytassa ülését. Az ellenzéki képviselők délből elhatározták, hogy a délutáni ülésen minden lehető eszközzel megakadályozzák Tisza István elnöklését. Sippal, dobbal, trombitával föllegyverkezve mentek az ülésre és nem engedték Tiszát beszélni. Tisza intézkedésére aztán az ülésterembe vonultak a folyosón föllállított rendőrsapatok és egymásután kivezették azokat az ellenzéki képviselőket, akik zajongással zavarták a rendet. Közel negyven képviselő került így rendőrkeze alá. A bent maradt ellenzékiek még néhány percig zugolódtak, aztán haragosan vonultak ki. Apponyi Albert gróf ezt kiáltotta az elnök felé:

— Meggyalázott parlamentben nem tárgyalunk!

Miután így az ülésen helyreállott a rend és mintegy 230 munkapárti képviselő maradt bent, elfogadták Telekdy József határozati javaslatát, amelyben Tisza István gróf eljárását helyeslik. Ezután Tisza István mondott hosszabbbeszédet, igazolván eljárását. Végül általánosságban és részleteiben elfogadták a honvédségről szólótörvényt és a holnap délelőtti ülés napirendjét állapították meg.

A nevezetes ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Gróf Tisza István házelnök egy negyed ötkor ment fel az elnöki emelvényre és megnyitotta az ülést. Az ellenzékiek felálltak, sipoltak, füttyöltek és folytonosan kiáltották:

— Ki vele!

Rudnyánszky György jegyző az elnöknek sorra bement a zajongó képviselők neveit és Tisza ezeket szünet nélkül jegyezi. Preszly Elemér egy tűzoltótrombitával sipol. Lukács László miniszterelnök megérkezésekor a munkapárt feláll és tapsal üdvözl, mire a baloldalon ismét kitör a tomboló vihar. Folytonosan füttyölnek, sipolnak az ellenzéki képviselők, a padokat verik és tul akarják hurrogni a munkapárt eljénzését.

Fernbach Károly: Mozit rendeznek!

Az elnök folyton csenget, de a zaj egy pillanatra sem szünetel.

Kun Béla: Nem érdemli meg, hogy az elnöki csengőt kezelje!

Felkiáltások az ellenzéken: Szavazzunk! Szavazzunk! A zaj egy pillanatra sem szűnik meg és az ellenzéki oldalról folytonos felkiáltások hangzanak:

— Most szavazzasson!

Tiszát nem engedik beszélni.

Elnök ismét csenget, a baloldalon azonban fülsiketítő zaj volt reá a felelet. Tisza István elnök folyton jegyez és utasítást ad Rudnyánszky György jegyzőnek, szavaiból azonban semmit sem lehet hallani. Amikor azonban ezt az ellenzék észreveszi, egy pillanatra megszűnik a lármá. Az elnök ezt felhasználva, belekezd beszédébe:

— Tisztelt Ház!...

Beck Lajos: Öreg kálvinista lesz, amíg itt beszélhet!

Felkiáltások a baloldalon: Miért nem szavaztat! Most szavazzasson!

Elnök újra csenget, az ellenzéken azonban olyan fülsiketítő zaj tört ki, hogy az elnök elhagyja az emelvényt. Felkiáltások a baloldalon:

— Ki vele!

A gyorsírói feljegyzések szerint az elnök az ülést tíz percre felfüggesztette és tizenhét képviselőt a mentelmi bizottsághoz utasított.

Szünet után, amikor az elnök újból megnyitja az ülést, a baloldalon megújult a tomboló zaj. Az elnök a csengőt rázza, amire az ellenzéki oldalról füttyölés és sipolás a válasz.

Felkiáltások a baloldalon:

— Szavazzasson, mint délelőtt! Pfu, ki vele, gazember! Felrugta a magyar parlamentárizmust!

A tomboló lármában az elnök újból elhagyja az emelvényt. Az egész ülés két-három percig tartott, mert a gyorsírói feljegyzések szerint az elnök ismét öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után Tisza István gróf elnök felmegy az elnöki emelvényre s amikor ezt a baloldalon észreveszik, újra kitör a zaj és ilyen felkiáltások hangzanak: Áruló! Gazember! Ki vele! A baloldalon folytonosan szünet nélkül sipolnak, dobolnak és trombitálnak.

Sümei Vilmos: Szavazzunk!

Az elnök egyenként feljegyezi azoknak az ellenzéki képviselőknek a neveit, akik részt vettek a zajongásban. Amikor egy pillanatra lecsendesedik a vihar, Tisza beszélni akar, de szakadatlan zugás volt reá a felelet. Tisza ekkor a gyorsíróknak akar valamit mondani, de a baloldali tomboló vihar elnémítja szavait. Az elnök ekkor egy fél órára felfüggesztette a Ház ülést.

Rendőrök az ülésteremben.

A szünet elején híre járt, hogy az elnök azokat az ellenzéki képviselőket, akik zajongtak, amint megjelennek a folyosón, ki akarja vezetetni a Házból. Erre a baloldalon kiadták a jelszót, hogy minden képviselő maradjon az ülésteremben. Egyszerre hihetetlen izgalom tör ki az egész Házban, mert százötven rendőr bevonul az ülésterembe és félkörben az ellenzéki padok előtt elállják a helyet. Leirhatatlan zaj és tombolás támadt. A baloldali képviselők felugrának a padokra és telt torokkal ordítják:

— Gazemberek! Ocsmány, alávaló gyalázatosság!

Kivezetik a zajongó képviselőket.

Pavlik és Boniczky rendőrfelügyek egyenként felszólítják az elnök által átadott jegyzéken szereplő képviselőket, hogy távozzanak el a Házból, amire a képviselők kijelentik, hogy csupán az érszaknak fognak engedni. Pavlik ezután egyenként kivezetteti a Házból a zajongó képviselőket. Először gróf Károlyi Mihályt vezetteti ki, aki azonban mielőtt a termet elhagyja, pofonit Pavlikot. Ezután sorban kivezették Justh Gyulát, Ábrahám Dezsőt, Sümei Vilmost, Urmánczy Nándort, Lovász Márton, Eitner Zsigmondot, Justh Jánost, Polónyi Dezsőt, Palugyay Móricz, Preszly Elemér, Polónyi Géza, Szmrecsányi György, Holló Lajos, Zlinszky István, Veszprémy István, Bikády Antal, Fernbach Károly, Huszár Károly, (Sárvár) Ivánka Imre, Csuhá István, Károlyi József gróf képviselőket, akik mindannyian, mielőtt távoznak az elnöki emelvényt megfenyegetik öklükkel.

A második rendőri közbelépés.

Szünet után Tisza István elnök újra az elnöki emelvényre ül, de a szünet nélkül tomboló zaj miatt nem tudja az ülést megnyitni. A baloldalon fülsiketítő zaj viharzik, az elnök nem tesz egyebet, mint folyton jegyezi a képviselők neveit és ismét egy félóra felfüggeszti az ülést. Szünet alatt bevonulnak a rendőrök és megismétlődik az előbbi jelenet. Benedek János kvalifikálhatatlan kifejezést kiabált az elnöki emelvény felé, mielőtt Pavlik rendőrfelügyelő rendőrökkel kivezettette Beck Lajos, Benedek János, Nagy Béla, Gál Sándor, Kun Béla, Kóke Kornél, Rakosi Viktor, Kállay Ubul,

Szabó István (Nagyatád), Kelemen Béla, Valencsik Ferenc, Vertán Endre és Zboray Vilmos képviselőket.

Ekkor már mindössze 36 függetlenségi képviselő volt csak a teremben. Nemsokára híre járt, hogy *Csuha István képviselőt, aki tetteleg inzultálta Paulik rendőrfelügyelőt hatóság elleni erőszak címén a rendőrség letartóztatja.* Erre az izgalom még jobban fokozódott és a bennmaradt függetlenségi képviselők abban állapodtak meg, hogy *amint Tisza István belép, nyomban elhagyják az üléstermet.* Csakugyan, amint Tisza megjelent az emelvényen, abban a pillanatban az ellenzék kivonult s Apponyi Albert gróf a következőket kiabálta Tisza felé:

— Ebben a meggyalázott parlamentben nem tárgyalunk!

Az elnök a karhatalom alkalmazásáról.

Tisza István gróf elnök az ülés folytatódólagos megnyitása után a következőket mondta:

— Ezekben a szomorú percekben, amidőn ilyen események történtek a Házban, kötelességem, hogy néhány szóval megindokoljam eljárásomat. A házszabályok 255. §-a nem tartalmaz preventív intézkedést az esetre, ha olyan fülsiketítő zaj és lármá és olyan gyermekes éretlen csínyek zavarják meg a Ház tanácskozásait, amilyenek itt ma délután történtek. Ezért az elnöki tiszteletből kifolyólag kötelességemnek tartottam, hogy a Ház tanácskozási rendjének és munkaképességének biztosítása érdekében karhatalmat rendeljek az ülésterembe és karhatalommal távolítsam el azokat a képviselőket, akik a zajongásban részt vettek. Tisztán kötelességet teljesíték elnöki tiszteletből kifolyólag és egyúttal előterjesztést teszek a Háznak, hogy azokat a képviselőket, akiket a Házból kivezettek, a Ház a mentelmi bizottsághoz utasítsa, amely 24 óra alatt tegyen jelentést. Károlyi Mihály grófot, aki tetteleg inzultálta a rendőrokat, a Ház külön utasítsa a mentelmi bizottsághoz.

Tisza ezután még kijelentette, hogy igazolni kívánja magát és személyes ügyének tárgyalása alatt elhagyja az elnöki széket, amelyet Beöthy Pál vesz át.

Bizalom az elnök iránt.

Ekkor Telegdy József képviselő állott fel szólásra s kijelentette, hogy helyesli azt, ami délután történt, a többség akarátának érvényesülnie kell, az elnök ismerte a többség akarátát s megtörte az obstrukciót. Ezért köszönetet érdemel. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

— Tekintettel arra, hogy a hónapok óta nyíltan és leplezetlenül folyó obstrukció a véderőjavaslatok tárgyalását megakasztotta és ezalatt a házszabályok rendelkezéseinek megfelelő elintéztet teljesen lehetetlenné tette és tekintve, hogy az 1912. június 4-én megtörtént szavazásban a képviselőház akarata kétségtelenül kifejezésre jutott és azaz a véderőről szóló törvényjavaslat végleg elintéztetett, a képviselőház az elnök eljárásának helyeslése mellett kimondja, hogy további intézkedések szükségét fennforogni nem látja.

Tisza az obstrukcióról.

Ezután Tisza István gróf állott fel szólásra és a következőket mondta:

— Tisztelt Képviselőház! Méltóztassék nekem megengedni, hogy innen a képviselői padokból fejtssem ki néhány rövid szóval eljárásom indokait. Néhány szóval tehetem azt, mert azt hiszem, olyan egyszerű igazságokat kell elmondanom, amelyek mélyreható igaz voltáról, fájdalom, nagyon is meggyőzhetett mindannyiunkat a tapasztalat.

— Tisztelt képviselőház! Tizennégy hónapja immár, hogy a Ház a véderőről szóló törvényjavaslat vitáját megkezdte. Tizennégy hosszú hónap telt el azóta, amialatt a képviselőház tulajdonképpen nagy többsége, amely e javaslatot meg kívánta szavazni, nemcsak a beszédes, de technikai obstrukcióval szemben is a legmesszebbmenő türelmet tanúsította. Tisztelt képviselőház! Arról igazán felesleges ma beszélni, hogy mi minden roskadozott össze, mi minden veszett el és mi minden mulasztott el ezalatt a tizennégy hónap alatt. Ezen hosszú időszaknak jóformán utolsó kétharmadában egymást érték a békekísérletek, amelyek most már a második kormány által, amely ez ügyben a többség álláspontját képviseli,

a legloyalisabb és a legelőzékenyebb fogadtatásra találtak. Ezek a békekísérletek egyebet sohasem eredményezhettek, mint újabb, vigasztalannak látszó huzavonát, azt a szomorú eredményt, hogy a magyar parlament tehetetlensége jóformán köztudattá vált, úgy itt az ország határain belül, mint azokon kívül, úgy, hogy egészen a legutolsó időkig ennek az esztendőnek közel öt hónapjában egyetlen egyszer sem jutott el a Ház odáig, hogy napirendre tűzött javaslat tárgyalását egyáltalán újból meg is kezdhette volna.

Most utoljára ismét beállott egy békésnek látszó fordulat. A véderőjavaslatl szemben ellentétes álláspontra helyezkedő pártok ismét tettek békekísérletet, amely mint tudjuk, a kormány és egyúttal a többség vezére részéről a megfelelő elbánásra talált. Most tisztelt képviselőház nem kívánom a Ház idejét e kérdés részletes fejtegetésével igénybe venni, de azt hiszem, hogy az elfogulatlan bíró előtt az az álláspont, amelyre e kérdésben a kormányelnök ur helyezkedett, a bölcs mérséklet, az államférfiúi belátásnak, az igaz békeszeretetnek, de egyúttal a felelősségteljes kormány hazafias gondjának is felemelő példája. Ezt a választ a tisztelt ellenzék ultimátumnak, hadüzenetnek minősítette, amire a mi részünkről arra a válaszra találtak, hogy a Ház naponként két ülést fog tartani. Az az erőszak tehát, amely a technikai obstrukció feleledésére a közvetlen okot szolgáltatva, nem állott semmi egyeből, mint abból a tényből, hogy a többség naponta nyolc óra munkával kívánta a Házat foglalkoztatni, illetve azzal a kívánsággal lépett a Ház összes tagjai elé, hogy a közügy szolgálatára naponta nyolc órát szolgáltsanak. Nyolc órai kényelmes, nyugodt, semmi tekintetben sem fárasztó tevékenységet. Azok a tisztelt képviselőtársaim, akik ezt erőszaknak nevezik, menjenek ki a munkások milliói közé, akik tizenkét órai megfeszített fáradságos munkát végeznek és magyarázzák meg nekik, hogy ez az az erőszak, amiért a szuronyok elé akarnak állani.

Azt halljuk az ellenzék részéről, hogy a délutáni ülések megtartására vonatkozó határozat házszabálysértő módon jött létre. Nem új kontroverzia ez tisztelt Ház, felmerült ez már 1903-ban és 1904-ben, amidőn a többség elhatározta, hogy délután is üléseket tart és meg is tartotta azokat. És különös, hogy azok a képviselőurak, akik most ellenezték a délutáni ülések tartását, alkotmányserelmet láttak a délutáni ülések megtartásában, akkor mégis másképp gondolkodtak ebben a kérdésben. Apponyi Albert gróf tisztelt képviselőtársam 1904. december 15-én, — méltóztassék jól figyelni a dátumra — egy hónappal a november 18-ika után, akkor, amikor tisztelt képviselőtársam a hazafiai fellendülés izzó szenvedélyének extázisában ostromolta az akkori szabadelvű párti többséget, mondom tehát, 1904. december 15-iki beszédében a következő kijelentést tette (olvassa):

„Mi ebben a kérdésben házszabálysérlemet látunk, de mivel ez jogilag kontroverz kérdés, ebben a tekintetben nem érzek jogot arra, hogy amennyiben a Ház többsége ezen házszabály értelmezésében az enyémtől eltérő álláspontot foglal el, hogy én ebből messzemenő következtetést vonjak le.”

— Tisztelt képviselőház! 1904-ben kontroverz kérdés volt, amelynél a többség döntésébe tisztelt képviselőtársam bele tudott nyugodni, a mostani pedig alkotmányserelem, amelyért ilyen modorában az ellentállásnak, iparkodnak a tisztelt képviselő urak az országot lángba borítani és tettek ezt tisztelt képviselőház a közelmúlt szomorú tapasztalatai után. Az én tisztelt képviselőtársaimnak 1904. és 1905-ben nagyon sok mentségük volt, akkor még nem próbálták meg, hogy a magyar parlament vezetésében tevékenységet fejtsenek ki, azóta megtették ezt a próbát. Akkor, amikor felelőség mellett ők vezették a képviselőház működését, akkor, amidőn az ő pártárukuk azt hozta magával, hogy a magyar képviselőház munkaképessége helyreálljon, akkor más hangon beszéltek, másként viselkedtek az illető képviselő urak az obstrukció problémájával szemben. A tisztelt képviselő urak is szemben találták magukat az obstrukcióval nem azok obstrukciójával, akik az ő obstrukciójukat segítették győzelemre a közelmúlt küzdelmeiben. Azok tisztelt Ház igazán a legtisztább hazafiai belátás szavára hallgatva félreállottak akkor a kiadótérrel, mert azt akarták, hogy a többségben levő párt, amely oly nagy számmal győzött, semmi

akadályt se találjon útjában, tisztán mert azt akarták, hogy a velük szemben lévő párt, amely olyan nagy reményeket fűzött saját erejének megvalósításához, ezeket a reményeket minden akadály nélkül próbálhassa megvalósítani. De ha itt lettünk volna is, akkor a politikai küzdelmek porondján, biztosíthatom róla a tisztelt képviselő urakat, mi nem állottunk volna szembe a házszabályok reformjával, hanem támogattuk volna őket az erre való közhasznú törekvésükben. Akkor egy törpe kisebbséggel szemben próbálták meg a házszabályok reformálását, amely törpe kisebbséggel, természetesen ez már a képviselő urak szerencséje volt, igazán könnyű volt nekik normális eszközökkel is elbánni.

Teljes joggal nevezte Andrássy Gyula gróf a technikai obstrukciót klotürnek 20—25 ember kezében és teljes joggal mondotta Apponyi Albert gróf tisztelt képviselőtársam, hogy a mi házszabályaink mellett a nemzet joga olyan bitang jószág, amelyet husz-huszonöt képviselő bármikor elpredálhat. Akkor azt mondotta tisztelt képviselőtársam, hogy az a parlament, amely határozatot nem tud hozni, lesüllyed és akkor azt mondotta, hogy az Ausztriával fennálló viszonyunknál fogva kétszeresen lesújtó az, hogy ha a nemzet orgánuma, a népképviselői testületre van kárhóztatva. (Élénk eljenzés és taps jobbfelől.)

— Tisztelt képviselőház! Tudom és érzem azt, hogy Apponyi Albert gróf mennyire igazat mondott. Én, aki egész közéleti működésem alatt a nemzeti politikát úgy szolgáltam, hogy öregbíteni és gyarapítani igyekeztem a magyar nemzet politikai súlyát és tekintélyét, nem tudtam annyival öregbíteni ezt a tekintélyt, amennyivel csorbították azok, akik utánam következtek a gyászos kormányzat alatt. Az ellenzék azt mondotta, hogy alkotmánybiztosíték a házszabály. Ezt elismerem, de hogy ha a házszabály ellentétbe jön saját rendeltetésével, akkor elveszti jogi, erkölcsi alapjait és nem normatívuma többé a parlamenti életnek. Amíg ezen a helyen állok, én a magam részéről teljes megfeszített erőmből mindent el fogok követni, hogy a nemzetnek azon joga, amelyet az önök bizalma az én kezembe helyezett, ne váljék bitang jószággá. Eljárásom felett a Ház hozhat ítéletet, az ítélet lehet kedvezőtlen, azt is nyugodt lélekkel fogom tiszta lelkiismeretem tudatában elviselni, ha pedig szerencsés lesz és eljárásommal továbbra is megtartom helyesléseit és bizalmukat, biztosíthatom önöket róla, hogy nem fogok föl uton megállni és ha az isten megtartandja erőmet, azt, ami én rajtam áll, meg fogom tenni a magyar parlamentárizmus jó hírnevének, tekintélyének fenntartása érdekében. És ha ezt a munkát az önök támogatásával sikerül elvégezni, bármely perchen azzal a felemelő tudattal hunynám le szememet, hogy nem éltém hiába. (Hosszantartó lelkes eljenzés és taps.)

A munkapást percekig tartó ünnepeltetésben részesítette ezután Tiszát.

Szavazás.

Elnök: Következik az indítvány feletti szavazás. Miután a határozatképesség konstataciója kértett, elrendelem a képviselők megszámolását.

A jegyzők jelentése szerint a Házban 230 képviselő van jelen s így az elnök felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház Telegdy József által benyújtott indítványt. A Ház az indítványt egyhangúan elfogadta. Az elnök kimondta a határozatot, hogy a Ház az indítvány értelmében további eljárásra nem lát okot.

Az elnöki széket újból Tisza István gróf foglalta el.

Elnök: Következik

a honvédségről szóló törvényjavaslat

általános tárgyalása.

Solymossy Ödön báró előadó néhány szóval elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Elnök: Miután a javaslatra senki sem iratkozott fel, a vitát bezárom és felteszem a kérdést, elfogadja-e a Ház a honvédségről szóló törvényjavaslatot? ... A többség elfogadja. Következik a részletes tárgyalás.

A részletes tárgyalás során egyes szakaszokat az előadó módosításával, a többit pedig változatlanul fogadták el és a holnapi napirendre tűzték ki harmadszori olvasásra.

Elnök ezután a holnapi ülés napirendjére nézve tette meg javaslatát. Indítványozta, hogy a Ház a holnapi ülés napirendjére tűzze ki a ka-

tonai bűnvádi eljárás és esetleg a honvédségi bűnvádi eljárásról a Házhoz benyújtott javaslat tárgyalását. A többség ezt elfogadta, amire az elnök a jegyzőkönyv hitelesítése végett az ülést egy negyed órára felfüggeszti. Szünet után hitelesítették a jegyzőkönyvet s ezzel az ülésvéget ért este háromnegyed nyolckor.

Hogyan vezették ki Justhot?

— A rendőrök szereplése. —

Elfogulatlan szemtanúk sok érdekes részleteket mondanak el arról: hogyan történt a lecsúszott ellenzéki vezérek kivezetése. A rendőri közbelépés általában sokkal simább aktus volt, mintsem eleinte gondolták. Azt hitte mindenki, hogy vér fog folyni a parlamentben, hogy revolver dörrenések kiáltják túl az ellenzéki hangokat. De nem így történt. Voltak, akik mulattak a renitens képviselők eltávolításán. Lengyel Zoltán dr. — a volt főbstruktur — például viccelt is. Amikor legnagyobb ellenségét, Polónyi Gézárt galléron ragadták a rendőrök, Lengyel vidáman kiáltozta:

— Ennek az embernek negyvenhárom évig kellett várni, míg végre rendőrkézre került.

Legizgalmasabb volt természetesen az a jelenet, amikor Justh Gyulára tették rá a rendőrök a kezüket.

Pavlik rendőrfelügyelő ugyan tapintatos akart lenni.

— Kegyelmes uram, méltóztassék eltávozni — kérlelte.

— Gazemberek! Banditák! Hóhérok! — kiáltozta a pártvezér és olyan mozdulatot tett, mintha a rendőrtisztet meg akarná ütni.

Ekkor két rendőrlégény odaugrott és lefogta a Justh kezét; a szemben álló rendőrlégény pedig a revolvere után nyúlt. Erre a legharciasabban viselkedő Károlyi Mihály gróf, az Országgyűlés elnöke rárontott a rendőrökre. Többet úgy látták, mintha a gróf meg is ütötte volna Pavlikot, de Károlyi ezt utóbb megcáfolta. A rendőrlégények a hadakozó gróft lefogták és kivezetették a tereméből.

Justh e látvány után lecsendesedett, de pihenője csak néhány pillanatig tartott. Amikor a rendőröket nem érezte maga mellett, ismét tele-szájjal szórta a szitkot:

— Bitang banda. Összeesküvők! Agyon kellene ütni őket — kiáltozta vörösen, de nem sietett végrehajtani a saját ötletét. Amikor a rendőrök utasítást kaptak a folyton kiabáló Justh kivezetésére, újból körülfogták. Most már Pavlik se volt olyan előzékeny, hanem megragadta a karját és magával vonzolta. Közben két rendőr hátulról invitálta Örcellienciáját.

Az épületes jelenetet különben Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke nem az ülésteremből, hanem a főrendek karzatáról nézte végig. Ellenben a terem közepén állott Návay Lajos volt elnök és amikor Tisza befejezte hosszú beszédét, ő volt az első, aki gratulált neki.

Még egy följegyezni való eset. Amikor a fiatal — alig 26 éves — Károlyi József gróft rendőrkísérettel távolították el, így kiáltozott:

— A választójogot még se engedem!

Nagy Sándor mosolyogva szólott ekkor:

— Nem tudom, hogyan lett az ifjú grófból ilyen nagy demokrata. Két évvel ezelőtt Kolozsvárra utaztam. A gyorsvonat étkezőjében találkoztam Károlyi József gróffal, aki ezt mondta.

— Borzasztó kellemetlen az átjárás ezeken a Pullmann-kocsikon. Az embernek át kell jönni a második osztály kocsikon is és ott olyan kellemetlen szag van, hogy egy napig émelyeg tőle a gyomrom.

Károlyi Mihály gróf

a kivezetetéséről a következőket mondotta tudósítónk előtt:

— Én tétleg egy rendőrt sem inzultáltam, de amidőn láttam, hogy Justh Gyulával brutáli-

san bánnak, odaszaladtam és kijelentettem, hogy testemmel akarom védeni Justh Gyulát. Láttam, amint egy rendőr Justhra revolvert szögez, de ekkor odalépett az egyik rendőrtisztviselő én az illető rendőrt rendre utasította. Ekkor az egyik Justh Gyulával verekedni kezdett, én meg akartam védeni, de ebben a percben engem is megfogtak és vittek kifelé. Ennyi történt mindössze, és azonban senkit sem inzultáltam.

Rendőrruralom

Budapesten.

(Az új forradalom elfojtása. — A rendőrfőkapitány szigorú kiáltvány.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 4.

A budapesti főkapitány, tekintettel a parlamenti helyzetre és a várható eseményekre, katonaság kirendelését kérte. Délután két órától készenlétben volt az egész fővárosi helyőrség, a rendőrség, s körülbelül ezer csendőr. A Külső-váci-utat már ma délután két órakor megszállta a katonaság.

Jelentették tegnap, hogy a vidékről nagyobb számú csendőrséget vonnak össze Budapesten. Arról értesülünk, hogy a tegnapi megérkezett csendőrök száma mára jelentékenyen megnövekedett. Most már ezer csendőr van együtt Budapesten.

Boda Dezső Budapest rendőrfőkapitánya rendeletet adott ki, amelyet holnap az utcákon ki fognak ragasztani. A rendelet szerint a közelmúltban lefolyt utcai tüntetések odafajultak, hogy az abban résztvevő tömeg a rend helyreállítására kirendelt rendőri és katonai csapatok ellen támadást intézett, és magánvagyon szándékos rongálásától sem riadt vissza. Miután a legutóbbi politikai események miatt újabb zavargásoktól lehet tartani, a közönséget és a közrendet megvédve a következő rendeletet teszi közzé:

Az összes házak kapuit azonnal be kell zárni, mielőtt a rendőrség közegei ezt elrendelik. A bezárt kapuk mellett a ház belsejében idegeneknek tartózkodni nem szabad. Az utcákban, ahol a zavargások folynak az üzleteket és kirakatokat a lehetőség szerint be kell zárni. Figyelmezteti továbbá a rendőrség a közönséget, hogy kerülje az utcákon azokat a helyeket, ahol csoportosulásokat lát. A rendőrség és a kivezényelt fegyveres erő a legnagyobb eréllyel fog fellépni, ha látja, hogy a tüntetés újból zavargássá fajul. A csapat a figyelmeztető kürtjel után nyomban a löfegyver alkalmazásával fogja a közrend és a törvény uralmát helyreállítani. A rendelet ellen vétők kihágást követnek el és amennyiben cselekményük, vagy mulasztásuk súlyosabb beszámítás alá nem esik, a megállapított büntetésben részesülnek.

A hatóság Budapesten a mai nap folyamán megtette a legmesszebbmenő övintézkedéseket, hogy az esetleges zavargásokat megakadályozza. Az ország területén levő ezredek közül Budapestre rendelték 20 gyalogos zászlóaljat és két teljes lóvas ezredet. A katonaság nagy része már meg is érkezett.

A szociálista vezetőség még nem árul el semmit a terveiből és nem tudni, vajon lesz-e általános sztrájk.

A rendőrség azonban óvatos és nem várja be, amíg kitör a most túlkölt sztrájk. A gázgyárat, villanytelepet, telefonközpontot, a posta- és távirda hivatalokat, a vízvéteteket, a villamos áramfejlesztő telepeket és a város veszedelmesebb pontjait már ma este megrakták katonasággal.

„Tovább nem várunk!”

— A jegyzők kongresszusa. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 4.

A budapesti városligeti Iparcsarnokban ma országos kongresszusra gyűltek össze a jegyzők. Az ország hatvanhárom vármegyéjéből ötvennél több községi jegyző és okleveles segédjegyző gyűlt össze a kongresszusra, hogy elpanaszolják anyagi helyzetük szánalmas voltát és sérelmeik orvoslását, fizetésüknek javítását, nyugdíjügyük rendezését kérik. Megvitatták közjogi helyzetüket, a fegyelmi törvényt és hangoztatták a szolgálati pragmatika szükségességét.

A kongresszust Morvay János nyitotta meg. Azért jöttek össze, ugymond, hogy évtizedekig tartó küzdelmükhöz az utolsó lépést megtegyék. Eddig nem vihették ki a jegyzők maguknak azt a helyet, amely őket joggal megillette volna. Az, hogy az állam minden munkásáról kíván gondoskodni, csak velünk nem törődik, — folytatta az elnök — fölkeltek bennünk az évek óta visszafojtott jogos elkeseredést. *Tovább nem várhatunk!* A köztisztviselőkre előirt fegyelmezettséggel, de a legnagyobb határozottsággal kívánjuk bajaink orvoslását. *Üres biztatással nem érhetjük be!* Eredményt csak úgy várhatunk, ha állásfoglalásunk egységes. Kérte ezért a teljes tárgyalóösszeget s a személyi ellentétek félretételét, hogy csupán a közös ügy lebegjen mindenki szeme előtt. Ebben a reményben nyitotta meg a kongresszust.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után hódoló táviratot küldtek a királynak. Ezután áttértek a kongresszus napirendjének tárgyalására.

A jegyzők és segédjegyzők anyagi helyzetének nyugdíjügyéről és javításának módjairól Jászberényi Miklós referált. Előadása végén határozati javaslatot terjesztett elő, amely a többi közt ezt mondja:

A kongresszus küldöttségileg járul a belügyminiszter és az országgyűlés képviselőházának elnöke elé és ott a képviselőházhoz 1911. évi október 1-én benyújtott — a jegyzők erkölcsi és anyagi helyzetének javítására vonatkozó kérények sürgős elintézését újra kéri. Kívánja a jegyzők és segédjegyzők fizetésének a kérvényben előadott kívánságok szerint való sürgős rendezését, a családi pótlék életbeléptetését, a jegyzők és segédjegyzők nyugdíjgyének külön törvénnyel való egységes megoldását, abban az állami és törvényhatósági tisztviselőkkel szemben a viszonyosság kimondását és végül a segédjegyzők, a nyugalmazott jegyzők és úgy ezek, mint a jegyzők családtagjai részére a vasuti félmenetjegy-kedvezmény megadását. A mennyiben pedig a fizetésrendezés az 1913. évi, a nyugdíjgy rendezése pedig az 1914. évi állami költségvetés keretében nem következne be, a jegyzői kar kényszerítve éreznék magát arra, hogy a közbiztonsági, szociális, szociális és politikai, szóval a közéleti tevékenység teréről visszalép és ebben a tekintetben az egész jegyzői és segédjegyzői kar szolidaritást vállal.

A határozati javaslatot Kerekes Sándor, Szokolay Gyula, Bodnar Zoltán, Keresztény Lajos, Harmath Nándor, Jakab Lajos, Balogh István, Kovács Ferenc felszólalása és az előadó zárószava után a kongresszus egyhangúan nagy lelkesedéssel elfogadta.

Délután három órakor nyitották meg a folytatólagos értekezletet és legelőször Tisza István gróf üdvözlő táviratát olvasták fel lelkes éljenzés közben. Ezután folytatták a napirend tárgyalását, végül pedig határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kimondták, hogy elérkezettnek látják az időt arra, hogy a törvényhozás, ha már elkerülhetetlen a közigazgatás reformálása a községi és körjegyzők közjogi állását olyképp állapítsa meg, hogy azok a községi közigazgatás élére állíttassanak. Ugyancsak határozatilag kimondták azt is, hogy a községi és körjegyzői kar magasabb hivatását úgy, hogy a haza érdeke és az ország törvényei azt megkívánják, csak akkor fogja teljesíteni, ha a szükséges és megfelelő munkakörrel ellátják. Ennek érdekében kimondják, hogy amennyiben a kormány erről a jövő költségvetésben nem gondoskodik, az országos községi és körjegyzői kar a nem rendszerezett segédőrök díjazásához a sajátjából nem járul hozzá. A tárgyalásokat holnap folytatják.

Mit tervez az ellenzék?

— A Ház jövő tanácskozásai. — Készül a házszabályrevízió. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 4.

Az ellenzék nagy terveket forral, de aligha nem halomra dőlnek ezek a tervek is. Az új vezérőbizottság elhatározta többek között, hogy bűnvádi följelentést tesz Tisza István ellen. Azt is kimondták, hogy azt a törvényt, amit ma a képviselőházban hoztak, nem respektálják. Közben pedig a többség tovább dolgozik. Sürgősen megszavazza az állami tisztviselők családi pótlékát, amelyre oly régen várnak és megteremti a házszabályrevíziót, őszön pedig a választójogot adja meg a proletároknak.

(Mi történik a munkapártban?)

A képviselőház délelőtti ülése után a munkapárt a miniszterelnök fogadótermében értekezletet tartott, melyen Lukács László miniszterelnökkel a miniszterek, Tisza István gróf elnök és a pártnak csaknem valamennyi tagja megjelent.

Dániel Gábor báró alelnök nyitotta meg az értekezletet.

Lukács László miniszterelnök megállapította, hogy az ellenzék már hónapok óta, sőt mondhatni évek óta mutatott magatartásával szemben a többség kötelességének tartotta meghiusítani azt, hogy az ellenzék a többségi akarat érvényesítését még továbbra is gátolja.

A konferencia tagjai az elnökség eljárását viharos éljenzés és tetszésnyilvánítások közben helyesléssel vették tudomásul és kijelentették, hogy a megtörtént szavazással a véderőtörvény kérdését a Háza nézve befejezettnek tekintik. A párt-értekezlet egyúttal határozati javaslatban állapodott meg, amelyet a Ház délutáni ülésén felolvastak és elfogadtak. (Ezt az üléstől szóló tudósításunkban közöljük.)

A határozati javaslatot valamennyi jelenlevő aláírta.

Az értekezlet ezután viharos lelkesedés közt köszönetet és bizalmat szavazott a kormánynak is, a Ház elnökének is.

A munkapárt rendkívül lelkes kedvben vitatta meg a mai nap eseményeit és erejének tudatában készül a további harcra. Szilárdul el van határozva, hogy valamennyi véderőjavaslatot rövidesen tető alá hozza. Este a párt a Hungáriában vacsorázott, ahol Tiszát ünnepelték.

Értesülésünk szerint a véderőjavaslatok elintézése után a képviselőház a nyugdíjtörvényjavaslatot és a családi pótlékról szóló javaslatot tárgyalja.

(A miniszterelnök.)

A munkapárt értekezlete után kérdést intéztek Lukács László miniszterelnökhöz, hogy minek utána az ellenzék visszautasította a miniszterelnöknek választójogi javaslatát, milyen álláspontot foglal el a választási reform dolgában.

Lukács László miniszterelnök kijelentette, hogy elhatározására az ellenzék magatartása semmi befolyást sem gyakorol és ő változatlanul áll azon az állásponton, melyet már programjában is jelzett s melyet még részletesebben kifejtett az ellenzékhez intézett válaszában. És miután ő a választói jogot sohasem tekintette pártkérdésnek, vagy korteszéköznek, azért változatlanul föntartja abbéli elhatározását, hogy egy, a liberális és demokratikus követelményeknek megfelelő és hazai viszonyainkhoz alkalmazkodó választójogi törvényjavaslatot lehetőleg minél előbb a törvényhozás elé terjeszt.

A miniszteri nyilatkozatot nagy tetszéssel fogadta az egész munkapárt. Ugy tudják, hogy a választójogi javaslat még a nyáron elkészül, vala-

mint a kiegészítő intézkedésekről is gondoskodás történik, úgy, hogy az őszi ülés elején már a képviselőház elé kerülhet az egész reformtervezet.

(Az ellenzék értekezlete.)

A képviselőház délelőtti ülése után az ellenzéki pártok tagjai mind a képviselőház kupolacsarnokába mentek, hogy értekezletet tartsanak, Justh Gyula elnököl.

Apponyi Albert gróf szólott elsőnek:

— Allapítsuk meg, ugymond, hogy ami a képviselőházban történt, (Fölkiáltások: Gázság! Hazaárulás!) azok a határozatok, amelyek esetleg kimondattak, ez mind teljesen jogérvénytelen, jogilag semmis. Nem marad hátra egyéb, mint reményünket vetni abba a másik két alkotmányos tényezőbe, amelynek befolyása van a törvények létrehozásában. (Fölkiáltások: A nemzetre fogunk appellálni!) A nemzetre való appellálás későbbi stádium, most egy itten végbement jogérvénytelen cselekedetről van szó. Azt indítványozom, fejezzük ki azt a meggyőződésünket, hogy ami itt történt, jogilag érvénytelen és semmis. Ezzel kapcsolatosan fejezzük ki azt a bizalmunkat, hogy az országgyűlésnek másik háza, a főrendiház, egy olyan képviselőházi határozatot, mely ilyen alapon közöltetik vele, nem fog alkotmányos tárgyalás alá venni és amennyiben ebben a mi föltevésünkben csalódnánk, úgy a király ő felsége, aki az alkotmányra esküt tett, egy ilyen módon előterjesztett javaslatot nem fog szentesíteni.

Több felszólalás hangzott el. Károlyi Mihály gróf szerette volna, ha a Házban történt eseményekről a világ minden parlamentjét külön értesítették volna. De ezt leszavazta az értekezlet. Végül elhatározták, hogy a délutáni ülésen erőszakkal akadályozzák meg Tisza elnöklését.

Azután valamennyien a Pannónia-szállóba mentek ebédelni. E határozat értelmében el is mentek délután az ülésre, de nagy részüket rendőrök vezették ki.

(Az új vezérőbizottság határozatai.)

Tudvalevőleg a szövetszert ellenzék Apponyi Albert vezetésével, midőn Tisza István negyedszer nyitotta meg a délutáni ülést, kivonult a tereméből és a képviselőház elé mentek, ahol már vártak rájuk a kivezetett képviselők. Itt egyesültek és az utcáról 200—300 ember hozzájuk csatlakozott, ezek élteése közben közösen elvonultak a Kossuth-párt Irányi-utcai helyiségébe, ahol mindennek előtt az új intézőbizottságot választották meg. E bizottság tagjai lettek a Kossuth-párt részéről Apponyi Albert, Déry Zoltán, Tóth János, Mezössy Béla, Sággy Gyula, Zlinszky István; a Justh-párt részéről Justh Gyula, Holló Lajos, Földes Béla, Bakonyi Samu, Eitner Zsigmond, Lovász Márton, a néppárt részéről Molnár János, Szinrecsányi György, Zboray Miklós, a pártokivüliek részéről Károlyi Mihály, Polónyi Géza és Egrý Béla, a gazdapárt részéről pedig Szabó István.

Az intézőbizottság megválasztása után a tagok bizalmas értekezletre vonultak vissza, amelynek befejeztével az ellenzéki pártok valamennyi tagjának bevonásával együttes értekezletet tartottak. Az értekezleten kimondták, hogy a ma hozott összes határozatok törvénytelenek, senkire nézve nem kötelezők, semmiek és senkire nézve sincs joghatályuk. Elhatározták továbbá, hogy a kormánnyal és a házelnökséggel szemben mindaddig a legerélyesebb küzdelmet folytatják, míg a megsértett jogrend helyre nem áll. Végül megállapodtak abban, hogy holnap reggel kilenc órakor az Országház kávéházban találkoznak és innen testületileg mennek a képviselőház ülésére. A párt a törvényhatóságokhoz egyelőre még nem intézett felhívást.

(Bűnvádi följelentés.)

Az ellenzéki pártok megbízták Polónyi Gézát, hogy bűnvádi följelentést tegyen Tisza István gróf házelnök ellen a személyes szabadság megsértése és okirathamítás miatt. Ezenkívül Bakonyit is bizták meg, hogy az összes kivezetett képviselők nevében külön-külön a mentelmi jog megsértését jelentse be a mentelmi bizottságnál. Bakonyi már el is készítette a bejelentéseket, amelyeket nem az elnökhöz, hanem az elnökséghez címzett és ebben elmondja, hogy az ellenzéki képviselők értesültek arról, hogy délután törvénytelen és házszabályellenes gyűlést akartak tartani a kép-

viselőházban. Elmentek, hogy ez ellen tiltakozzanak, de ebben megakadályozták őket a mentelmi joguk súlyos megsértésével.

A pártvezérek közül néhányan Andrássy Gyula gróffal tárgyaltak, de a tárgyalásról semmi sem ismeretes. Andrássy egyelőre távol tartja magát a letört ellenzektől.

(Az osztrák parlament elnöke.)

Sylvester Gyula dr. az osztrák képviselőház elnöke a magyar képviselőházban ma történt eseményekről a következőket mondotta:

— Ama rendkívüli kiséző körülményeket illetőleg, amelyek között ma a magyar képviselőházban határozatokat hoztak, azt hiszem az osztrák parlamentnek nincs oka arra, hogy azokra figyelmet fordítson. A képviselőház határozatait átküldik a főrendiházhoz és onnan a királyhoz kerülnek szentesítés végett. A hozott határozatok törvényszerűsége tekintetében a magyar főrendiház és a magyar király hivatottak az állásfoglalásra, az osztrák parlament azonban belső magyar ügyekre ingerenciát nem gyakorolhat.

(Házszabálymódosítás.)

Budapestről jelentik: Vadász Lipót holnap indítványt jegyez be a házszabályok megváltoztatása érdekében. Az indítványt pénteken már valószínűleg tárgyalni is fogják. A parlament dolgozni akaró részének drága az ideje és azt akarja, hogy a fontos javaslatokból hamar törvények legyenek.

(A letartóztatott képviselő.)

Megírtuk, hogy Csúha Istvánt letartóztatták, mert a parlamentben megütött egy rendőrtisztet. A letartóztatott képviselőt a főkapitányságra vitték. A rendőrségen azonban Csúha a mentelmi jogára hivatkozott és minden felvilágosítást megtagadott, sőt még személyi adatairól sem nyújtott felvilágosítást. Csúhával együtt megjelent a rendőrségen Visontai védő, aki kérte, hogy miután Csúha mint képviselő cselekedett és a rendőrség képviselői jogának gyakorlásában akadályozta meg, az ügyet legsürgősebben tegyék át az ügyészséghez. Csúha Istvánt a rendőrség este nyolc órakor szabadlábra helyezte.

VÁROS ÉS MEGYE.

Városi közgyűlés. Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi június hó 12-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 1. Polgármester havi jelentése. 2. Főispán átirata Wieser Aladár alszámvevőnek főszámvevői helyettesül való kinevezése tárgyában. 3. A magyar királyi belügyminiszternek leirata, mellyel a Lyceum előtti teret korcsolyapálya céljaira át nem engedi. 4. Dein Paulának kérvénye bolt bérletének meghosszabbítása iránt. 5. Tanács előterjeszti Weisz Mór és társainak cipőgyár céljaira átengedendő telek ügyét névszerű szavazás végett. 6. A tiszti ügyészség betérjeszt Hoffmann Antallal a szegényházi fehérművek szállítása iránt megkötött szerződést. 7. U. a. előterjeszti Reich Ellával boltbérleti szerződést jóváhagyás végett. 8. Maday Béla temetőfelügyelőnek kérvénye szabadságidő engedélyezése iránt. 9. Karsay Valér kérvénye állatorvosi oklevelének kihirdetése iránt.

Pályázat alszámvevői állásra. Megírtuk, hogy a városi alszámvevői állásra kiírt pályázat tegnap délből lejárt. A mai számunkban közölt három pályázón kívül még Binder Gyula városi számtiszt adta be pályázatát a lejáratig.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Uj műsor a kabaréban.** A Modern Szin-parműsorát olyan tetszéssel fogadta az aradi politikum, amilyenre még nem volt példa. Az igazság azonban tekintettel azokra, akik pasz-patut váltottak s a kabaréelőadásokat mindennap mgnézik, szerdára *teljesen új műsort állított össze.* Hílnap, szerdán lesz a premierje a „Taxi” című bűtnek, melyet a Nagy Endre kabaréban a kö-zinség kívánságára három hónapig tartottak mű-soron. A bluet elmés és ötletes szövegét Gábor Andor írta, zenéjét pedig Szirmay Albert, a fiatal magyar zeneszerzők egyik legtehetségesebbje. A Taxi diszkrét a Nagy Endre kabaré kölesönözte. Holnap adják először Mórész Zsigmond, a neves író „Dinnyék” című egyfelvonásosát. A nagyszerű humo-ral megírt darab főszerepét Boldizsár An-dor játssza, aki ebben a szerepben aratta Pesten legjobb sikerét. A magánszereplők valamennyien új számokat fognak énekelni, Szirmay Albert, Rei-nitz Béla, Nádor Mihály legújabb szerzeményeit. Legközelebb egy aradi szerzőnek aktuális tréfája kerül színre, melynek címe „Tisza megszavaztatja a véderőt” lesz.

* **Vérvörös csütörtök.** (A budapesti munkás-forradalom az Appolóban látható.) A mai politikai eseményekbe stilszerűen illeszkedik bele a buda-pesti munkásforradalomról készült mozgófénykép, amelynek minden egyes felvétele az emlékezőte-utcai harcok izgalmas jeleneteit adja vissza. A nép tömeghangulatának romboló kitörése élénkül meg előttünk a vászonlapon s szinte magával ragadja a nézőt. Amikor megjelenik az ezrekre rugó munkástömeg, mintha elszánt, lelkes kiáltá-sokat hallanánk s ott látjuk arcukon a haláltmeg-vető érzések reflexát. Megfeszülnek az idegeink a tömegbe belevágató rendőrártak láttára. A rendőrkardok lecaphatnak, a munkások szembeszál-nak a hatalommal s a vér befestí az utca köveze-tét. A legizgalmasabb jeleneteket örökítették meg azon a filmen, amelyet az Appoló-színház bemu-tat. A történelmi nevezetességű képen kívül be-mutatja még az Appoló-színház szerdai műsorán a „Vizi tündér” című kétfelvonásos pazar kiállí-tású társadalmi drámát és „Harc a beduinokkal” című hatalmas attrakciót.

* **Csehor, Az orvos felesége** kapható Ju-hász és Társa könyv-, zenemű- és papír-üzletében Arad.

* **Két kabaré est a Fehér Keresztben.** Már csak egy nap választ el bennünket június 5. illetve 6-tól és már is biztosítva van a Fehér Kereszt télkertjében megtartandó 2 művész es-tély fényes sikere. Ugyanis eddig — ugyszólván — az összes fentartott helyek levannak foglalva, aminek az a jele, hogy a közönség jó ismerő-seit Nyáray Antalt és Horváth Kálmánt ma is szereti s szívesen használja fel az alkalmat arra, hogy művészi játékaiban gyönyörködjön, de meg-érdemlik a pártfogást művésztársaik is, kik vala-mennyien elsőrendű erők, s ahol eddig működ-tek, maguknak a teljes elismerést érdemelték ki. A kik a művész estélyeken részt óhajtanak venni, de helyről még nem gondoskodtak, helyesen cse-lekszenek, ha a szükséges jegyeket a Fehér Ke-reszt irodájában I. emelet, esetleg telefonon (171) előre beszerzik. 3737

* **Gazdag ember kabátja.** Már csak két nap és az aradi közönségnek is módjában lesz megismerkedni a legújabb mozi műfajjal a ki-nema-szkeccsel. A szinpadai expositio után követ-kezik a természetben lejátszóó események. Egy egész történet kapcsán kíséjük személyes ismerőseinket, akik pompás szinpadai játékaikkal mind-járt pártjukra hódítják a közönséget. A nagy ér-dekességű szkecs előadásokra ajánlatos jókor je-gyekről és helyekről gondoskodni. Az illusztrált emlékfüzetet csütörtökön kezdik szétküldeni. 175

* **A budapesti munkásforradalom.** Jó képű magyar huszárok lépik el az Országház-teret és ezek megkerülésével látjuk a Házba sietni Mayer Ödönt, Justhot, Polónyi Gézát és Dezsőt, Zichy János minisztert több ismert politikust. Az újság-írók egész csapata lepi el a parlament feljődját. Aztán változik a kép. Fölborult villamos kocsi-k, eszeveszetteen romboló emberek, rendőrártak, el-fogott és rendőroktól karonfogott tüntetők siet-

nek a vásznan. Igazi ostromállapot, fanatikus tö-megek és rendet csináló fegyveres erő. E nagyjá-ból az Uránia szomorúan aktuális képének pár sorban elmondott jelenet sorozata. A nagyhatású képet még szerdán és csütörtökön mutatják be. 175

Válás helyett — béke.

— **Hatvany Lili bárónő második nász-utja.** —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 4.

Három esztendő előtt a budapesti Lipótváros búske lakói nagy és váratlan zsúrtémához jutottak. A városrész legkitünőbb pártiját, a gyönyörű *Hatvany Lili* bárónő asszonyt, *Hatvany Deutsch József* báró, főrendiházi tag alig tizenhét éves leányát, — mint már megírtuk — annak rendje és módja sze-rint megszőktette a Nádor-utcai családi palotából egy egyszerű izraelita köznemes, tőszögi *Freund Imre* építési vállalkozó.

A zsúrszezon beálltával Hatvanyék is, Tőszöghyék is visszatértek a fővárosba. A fiatal asszonyka édes-anya minden békítési kísérletet a leghatározottabban visszautasított. Hatvany József báró azonban lassan-ként szakított a szakítással s egy szép napon, amikor a gólya Tőszöghy Tamás urfit szállította a földre, be-állított az ifju párhoz. Ajándékot is hozott magával: háromszáz ropogós ezresbankót. Ezt az összeget Lilyke elmaradt hozományáért, kárpótlásul ajánlotta föl a vejének. Tőszöghy Imre azonban gavallérosan vissza-utasította a százezreket.

— Ne mondja a világ, — szolt — hogy Lily-két a hozományáért szőktettem meg.

— Körülbelül két évig tartott a nagy szerelem Lily és Imre között. Aztán párologni kezdett — a fiatal asszony részéről. Tőszöghy Imre közel járt már ekkor a negyven esztendőhöz, a felesége pedig alig hogy kinőtt a bakfiskorból. Természetes volt, hogy előbb-utóbb a pletyka a nyelvére veszi őket. Így is történt. A férj legjobb barátját, madarasi *Madarassy-Beck* Gyula báró, országgyűlési képviselőt, a Jelzálog-Hitelbank dalaás vezérigazgatóját, aki gyakrabban for-dult meg az asszonyka társaságában, a szállongó hír a házaspárral együtt vette szárnyaira. Hazug pletyka volt ez, dacára a válópörnek, amelyet *Madarassy-Beck* báró a felesége ellen indított s dacára a pisztoly-pár-bajnak, amely néhány hét előtt volt — vértelen ki-menetellel — a két régi jóbarát között.

Hatvany Lili asszony kis fiacskájával és Stefi hugával a Svábhegyre költözött s beadta a válókerese-tet Tőszöghy Imre ellen. A Lipótváros a dolgot elintő-zettnek tekintette.

És most jön a csattanós vég, a szerencsés kifej-let, amely mindent cáfol és eltakar. Szombaton dél-után Tőszöghy Imréné, Hatvany Lili asszony svábhe-gyi villájában megjelent Tőszöghy Imre, — a férj. Társaságában volt az ügyvédje, Forró Félix dr. és ott volt Hatvany Józsefné báróné, aki időközben vissza-fogadta anyai szeretetét a leányát.

Hatvany Lili elkezdte diktálni a békeföltételeket, amelyeket a boldog férj habozás nélkül elfogadott. A kiegyezést a jelenlévő fiskális nyomban írásba foglalta s mire uzsonnára terítettek, békés egyetértésben for-rott össze a Hatvany József báró és Tőszöghy-családok valamennyi tagja.

A legjobb lipótvárosi asszony visszatért szerel-mes urához. Szombaton este csomagoltak és vasárnap reggel a legelső gyorsvonattal a második nászutra indul Lily és Imre a Lidóra, Velencébe, négy hétre...

Egy uri asszony a férje ellen.

— **Szerellem, csalás, eltűnt ezresek.** —

Távirati tudósítás.

Szeged, június 4.

Szombaton délután megjelent a szegedi rend-őrségen *Pocsátkó József* szegedi üvegkereskedő fiatal felesége, *Kornis Béla* dr. ügyvéd kíséreté-ben, aki mint Pocsátkóné jogtanácsosa szerepelt. A fiatal asszony súlyos váddal teljes *följelentést* tett a férje ellen.

— A följelentés szerint Pocsátkónénak volt a most Fényes-banknál egy 53 ezer koronáról szóló betétkönyve, amit férje az ő tudta és bele-egyezése nélkül fedezetül használt föl a bank-nál, honnan annyi pénzt vett ki váltóra, hogy a tőke teljesen elfogyott. Az asszony, mint mondja, a váltókölesönökről semmit sem tudott s hogy 53 ezer koronája elveszett, arra csak akkor jött rá, mikor a bank válságba jutott és a pénzt ki akart onnan venni. — Az így elmondott körül-mények következtében az asszony család és sikkasztás miatt tette meg a bűnvádi följelentést férje, Pocsátkó József ellen.

Vasárnap délelőtt 10 órára becitálták a föl-jelentett férjet a rendőrségre. Schaffer Lajos dr. bűnügyes osztályjegyző több mint öt órán keresz-tül vallatta Pocsátkó Józsefet.

Pocsátkó József teljes ártatlanságát, jóhisze-műségét hangoztatta vallomásaiban. Elmondotta, hogy a vizsgálat irataihoz csatolt házassági szer-ződésük értelmében, illetve felhatalmazásával fele-ségének összes pénzügyeit állandóan egyedül intézte. Nem tagadja, hogy kisebb-nagyobb summákban ki-szedte a Fényes-banknál betétként elhelyezett 53 ezer koronát — mert azt megkívánta az az óri-ási költsékezés, amit harmadfél éves házasele-tük ideje alatt felesége folytatott. Hogy felesége mily példátlan könnyelműséggel szórta a pénzt, annak igazolásul jegyzőkönyvbe foglaltatott Po-csátkó József egy kifizetett számlákkal támogatott listát, melyben többek között ilyen tételek szere-pelnek: Apósom halála óta 15 hónapon keresztül havonta 3000 korona kellett feleségem kiadásaira. — A mostani tavaszi szezonban 16 rendbeli ruhát *lészíttetett*. — Egy kalapért most fizettem ki 190 koronát. — Feleségem állandóan 10—12 koronás selyemharisnyákat hordott — És így tovább, sok-sok pazar tétel, melyek mind az asszony hihetle-nül könnyelmű költsékezéséről számolnak be.

E meggondolatlan, végzetessé válható költsé-kezések igazolására Pocsátkó József több tanút is jelentett be, — s végül az iratokhoz csatoltatott egy kis zöld kötésű albumot, amelybe maga az asszony jegyezte föl jóformán minden nagyobb kiadását.

Mindezek után rátért Pocsátkó József arra, hogy felesége miért jelentette őt most föl? Szé-gyenletesen földult családi életéről beszélt itt a megvádolt férj. Elmondotta, hogy a szabadkai szép szőke hölgyet szerelemből vette feleségül. Boldogan éltek. Ő teljesítette felesége minden ki-vánságát, s ha a felesége akaratáról volt szó, nem sajnált a bankbetétéhez nyulni.

Föltűnt azonban a láthatáron, a házibarát: Kornis Béla dr. ügyvéd személyében. Pocsátkó egyáltalában nem gyanította, hogy lassanként szerelmi viszony fejlődik ki felesége és az ügy-véd között, — sőt akkor sem gyanította, amikor a színes fantáziájú ismerősök már nagyon is gyanakodtak, suttogtak, pletykáltak...

A mult hét csütörtökjén történt, hogy Pocsátkó József egyszerre kétségtelenül meggyőződött a szégyenéről...

A férj rövid töprengés után férfiasan határo-zott: egyszerűen kiadta az utat feleségének. Az asszony ekkor szüleihez utazott Szabadkára, de nem egyedül, hanem — Kornis Bélával, az ügy-

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

védjével... Szombaton visszajöttek és a rendőrségre mentek, megtenni a följelentést Pocsátkó ellen.

Ilyen előzmények után Pocsátkó József boszu művének tartja és állítja feleségének följelentését, ami — a férj szerint — semmiképen sem történni lehetett volna meg, ha ő nem adja ki az utat a hűtlenségen ért asszonynak.

HIREK.

— **Juliusban soroznak?** A hadügy-miniszter állítólag rendeletet intézett a hadkiegészítő parancsnokságokhoz s utasította őket, tegyenek meg minden előkészületet arra, hogy Julius végén megtarthassák az országos sorozást. Azért tölték ki a terminust Julius végére, mert közbeesik az aratás időszaka és az aratási munkákat nem akarják a sorozással megzavarni. Természetesen a sorozást az új véderőjavaslat alapján tartják meg, mely szerint Magyarország 136 ezer ujoncot állít ki.

— **Szoborleleplezés Aradon.** A Kőlcsey-egyesület Fábán Gábor és Csiky Gergely emlékének megörökítésére szobrot készíttetett Philip István aradmegyei származású budapesti szobrászszal. A két szobor a Kossuth-parkban már áll, csak a márványalap köré való diszkertészeti munkák maradnak fenn. A két szobor leleplezése e hó 16-án lesz meg a városi kereteken tulmenő ünnepséggel. Mindkét íróról országos nevü tekintély fog megemlékezni a szobor leleplezésénél, melyre a Kőlcsey-egyesület meghívja a vezető irodalmi és közművelődési egyesületeket.

— **Az aradi rendőrség készenlétben.** Az Aradi Közlöny ma délután fél három és fél hét órákor két rendkívüli kiadásban adott hírt azokról az eseményekről, amelyek a képviselőház ülésén történtek. Az aradi közönség izgalmas érdeklődéssel fogadta a híreket és a parlamenti események hatása alatt olyan hírek terjedtek el Aradon, hogy estefelé tüntetések lesznek. Green Nándor főkapitány szét is küldte a városban detektívjeit, hogy érdeklődjenek, minő alappal bír ez a híresztelés. Bár tüntetés, demonstrációs készülődés nyomát, szándékát nem találták a detektívek, a főkapitány mégis intézkedett, hogy minden esetre készen nagyobb rendőri készenlét legyen a városházán. A főkapitány egyúttal elhatározta, hogy ha holnap tüntető csoportosulások lennének, úgy katonai karhatalmat kér rendelkezésére.

— **Árviz, mint szerződés bontási ok.** Lugosról írják: A város képviselőtestülete hétfőn délután rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a polgármester jelentést tett az árviz mozzanatairól. Midőn ez a szomorú jelentéstétel befejezést nyert, Balteszku János dr. városi főjegyző terjesztette elő a tanács több indítványát, melyek közül legérdekesebb az, hogy a képviselőtestület szólítsa fel a lugosi villamvilágítási társaságot, hogy huszonnégy óra leforgása alatt lássa el a várost kellő világítással. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a város és a villamtársaság között fennálló szerződés határozottan kiköti, hogyha a villamtelep bármily oknál fogva nem tud áramot fejleszteni, a társaság köteles huszonnégy óra alatt megfelelő világítást adni a városnak. Lugoson pedig pünkösdi vasárnap óta tart az egyiptomi sötétség és bár a tanács több ízben felszólította a társaságot kötelesege teljesítésére, de ez az osztrák Gesellschafter még a füle botját sem mozgatja meg. A képviselőtestület kimondta, hogy megállapítja a szerződésszegést és a per folyamatba tetelére szűkebbkörű jogügyi bizottságot küld ki, a várost pedig minden további intézkedés nélkül megvilágítja a szerződésszegő társaság költségére.

— **Tisza István gyalogol.** Ha Tisza István gróf hallotta volna ama véleményeket, amelyek ma a személyéről és cselekedeteiről az utcán elhangzottak, akkor szokása ellenére — büszke lenne. Az utcának ugyanis nem tetszett a gróf eljárása. Nyomban meg is állapították, hogy Tisza ellen súlyos inzultus készül a szocialisták részéről. A munkások lapjai utcai hangon írják Tiszáról és olyan híreket költenek, hogy a lakásába belöttek, megrohanták a házat és a többi. Mindezek nem riasztották meg a Ház elnökét és például a mai ülés után is, este nyitott kocsiban ment haza a feleségével a fasorban lévő lakására. A pártkörben szóvá tették ezt.

— Kegyelmes uram, téged ok nélkül gyölöletessé tesz a sok hazug írás az „utca” előtt. Lám, vagy három ujság is írta rólad, hogy a szobádba a zendülők revolverrel löttek be.

— Hát hazudtak és azzal vége.

— Igen, igen, de az efféle hazugság szinte annyi, mintha valaki ujjal mutogatna, hogy csak oda kell löni.

— Csak nem gondolod, hogy félek?

— Ezt rólad senki sem gondolja, de azért mink mégis féltünk olykor. Mert sok bolond ember van a világon és ha az ember nyitott kocsiban jár, mint te szoktál az utcákon, hát megbotasz, de talán mégis jobb volna...

Tisza István türelmetlenül közbevágott:

— Elkéstél öregem! Lásd, én ezután gyalog járok.

— **Asszony, mint képviselő.** Jungbunzlau-ból jelentik: A mai tartománygyűlési választásnál Vickné Kunaretsky 840, Mataschek polgármester 796, a szocialisták jelöltje pedig Macha Karolin 415 szavazatot kapott. Vickné és Mataschek között pótválasztás lesz. A szocialisták elhatározták, hogy Vicknére fognak szavazni, akiknek megválasztása több mint bizonyos.

— **Kié az akasztott ember kötele?** Eddig a magyar hőhérok jó üzletet csináltak az akasztott ember köteleiből. Ennek a vásárnak most véget vet az igazságügyminiszter. Székely Ferenc igazságügyminiszter a halálos ítélet végrehajtásáról szóló rendeletet a következő rendelkezéssel egészítette ki: „A halálbüntetés végrehajtásához használt bitófákat, annak összes szerelvényeit, ideértve a kivégzéshez használt kötelet is a hullának a bitóról történt levétele után meg kell küldeni az országos börtönügyi muzeum igazgatójának, amely azonnal határozni köteles arról, hogy a kérdéses tárgy a muzeumban elhelyeztessék-e, vagy kiselejteztessék. A kiselejtezés mindig az illető tárgy megsemmisítésével történik.”

— **Az aradi gyermeknapok.** Napról-napra nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a június 8-iki és 9-iki gyermeknapok iránt. Vegyesen összeállított, változatos programja lesz a szombati és vasárnapi gyermeknapnak. Érdekes látványosságok, virágcsata, fényképezés, szerencsekerek-játék, katonai- és cigányzene stb. szórakoztatják majd a közönséget, amely ugyancsak bő kárpótlást nyer filléres adományaiért. Reggel 8-tól déli 1 óráig, délután 3 órától az esti órákig tart a gyűjtés. Szombaton rendezik dr. Mülekné Salacz utcai sátra előtt a szerencsekerek-játékot, amelyre már eddig is több értékes ajándékot küldöttek. A szerencsekerek-játéknál 20 fillér lesz egy szám ára. Szombaton délután öttől-hatig katonazene játszik a Központi kávéház előtt. Az esti órákban kezdetét veszi a virágcsata. Vasárnap egész délelőtt cigányzenekarok játszanak felváltva az egyes sátrak előtt. Vasárnap délelőtt 11 órától tizenkettőig a Központi előtt ismét katonazene játszik. Visszaélések elkerülése végett az idei gyermeknapokon gyűjtő urhölgyek, fehérkereszt jelvényekkel ellátott karszallagokat fognak viselni.

— **Aradmegyei csendőrök Budapesten.** Irtunk ma róla, hogy aradmegyei csendőröket is felsürgönyöztek Budapestre az esetleges zavargások elfojtására. Most arról értesítenek minket, hogy kevesebb csendőr utazott fel Aradmegyéből, mint amennyit terveztek és a hiányzó csendőröket is más vidékekről hozott legényességgel pótolják, mert a rend fenntartása ezt így kívánja.

— **Emlék az orvostól.** Beoltatta már magát? — Négy héttel ezelőtt ez volt a jelszó. Ezzel támadtak az emberre a korzón és a kávéházban s ha netalán tán mégis olyan könnyelmű lettél volna, hogy nem oltattad be magad, akkor a saját feleséged sem mész kezét fogni veled. Nagy volt a félelem, az emberek rohantak az orvoshoz s lassanként mindenki arról beszélt, hogy milyen magaslatos hivatás az orvosi. Kérem egy ilyen orvos kora reggeltől késő estig talpon van és olt és olt és olt. Nem ebédel és nem vacsorázik. Nem törődik magával, hanem a nem annyira szenvedő, mint inkább félénk — mondjuk begyulladt — emberiség javát szolgálja önzetlennül. A himlő veszedelem idején egykét napig ilyenek voltak az állapotok, azután lassan lecsendesedett a közönség s nagyrésze fenntartva ugyan az orvosokra szórt dicséreteket, de elveihez híven — adós maradt az oltás árával. Halátlanok az emberek. Azaz, hogy nem is igaz. Az egyik orvos, Bácskay dr. konstataulta, hogy azok között, akik beoltották magukat, volt egy, akit nagyon meghatott a dolog. Annyira meghatotta az orvos önfeláldozó munkája, hogy valami emléket akart tőle. Valami egészen jelentéktelen emléket. S miután nem akadt más a keze ügyébe, elvitte — mint az Bácskay feljelentéséből kitűnik — az orvos 300 koronás télikabátját.

— **A temesvári polgármester leánya veszélyben.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délután a temesvári városháza előtt. A polgármester kis leánya: Telbisz Erzsike rendes sétatököcsikázásáról hazafelé tartott. Mikor a Józsefvárosból a Jenő herceg-tér sarkára ért, egy autó túlköléséből megbokrosodott a kis kocsija elé fogott ponnylova. A lovascska száguldozva vitte a pehelykönnyű hintót, úgy, hogy a kis Erzsike alig tudta a háta mögött ülő fiatal inasával — aki már akkor a gyeplőt fogta — a vágató lovascskát megfékezni. A Tiszti Kaszinó kertjében ülő közönség lélegzetét visszafojtva nézte a jelenetet, amikor a megvadult lovascska egyszerre csak fejfelé nekivágódott a városháza sarkának és végigterült a járdán. A kis Telbisz Erzsike szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem hámulatossággal csak akkor ugrott le a kocsiról, amikor már a veszély elmúltott és a kocsit a szegény lovascskának szaladva, hirtelen megállt. A leánynak egy kis ijedtségen kívül komolyabb baja nem esett.

— **Aki a saját temetéséről intézkedik.** Csatáry Lajos nagyszalontai temetkezési vállalkozóhoz beállított tegnap Győry Mihály 85 esztendősen juhász, aki Tisza István geszti uradalmában szolgált. Az öreg elbeszélte, hogy már tizenkét feleségét temette el s most a tizenharmadik asszonynyal el hál istennek elég jó egészségben.

— Minden jó volna — motyogta az öreg — csak most már úgy érzem, hogy közel a halálom. Már pedig ha eldobom a kanalat, tiszta sor, hogy négy deszka között ülte nek el az Ur szölejében.

A vén juhász ha már cseledsorban morzsolta le az életét, azt akarja, hogy úgy haljon meg, mint egy ur. Parádés, szép temetést akar, ezért hát cifra érckoporsót vett a temetkező intézetben s a nevét is rápingáltatta szikrázó, aranyos betűkkel. Az öreg kifizette a koporsót, kocsira tette, hazavitte. Mikor hazaért Mihály bácsi, bekopogtatott és a tiszteleteshez esmegkérte mondja el, hogyan fogja elbucsztatni, ha majd átvirrad az örök álomba. A pap azonban szépen hazaküldte az öreg juhászt, akinek most a koporsó a nyoszolyája.

— **Öngyilkosság.** Mikora Gyura almásgeresi 70 éves földműves ma éjjel 1 órákor házában udvarán az eperfára felakasztotta magát. Mire rákadtak, már halott volt. Mikora öt éve betegeskedett s tettét valószínűleg e fölötti elkeseredésében követte el.

— **Lopás.** Kugel Sámuel aradi magánzó ma délelőtt a Simay-féle gőzfürdőbe ment fürödni. Amikor déltájban távozni akart, arra a szomorú felfedezésre jutott, hogy a bezárt kabinban levő ruhájából értéktárgyait ellopták. Az ismeretlen tettes besurrant a 36-os számú kabinba és onnan magával vitte Kugel kettős fedelű, régi rendszerű aranyóráját, továbbá két pénztárcát, amelyek közül az egyikben néhány korona aprópénz, a másikban több husz koronás bankjegy és négy darab Csorvási Bank-részvény volt. A fürdő személyzetének előadása szerint a gyanú egy 40 év körüli, erősen ragyás arcú, cigánykülsőjű férfira irányul, aki Kugel előtt távozott a fürdőből és ott ólálkodott a folyosón, ahol a harminechatos kabin van. A gyanúsított cigány feltűnően rövidlátó.

— **Eredeti japánrizsfüggöny** darabja 10 korona, kapható *Kotányinál* József főherceg-ut 3.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 4-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentettek be: *Született:* Bukta István rendőrnök Erzsébet nevű leánya. Csatlós János fekezőnek Ferenc nevű fia. Diabáros István szabónak Ilona nevű leánya. *Meghalt:* Pavlovics Iván bankhivatalnok 37 éves. Rehára János 76 éves magánzó. Ökrös Béla 20 éves bognár. Mayer Mária 4 hónapos leány. Schubert Gyula 28 éves géplakatos. *Házasságok kötött:* Reiter István fodrász mester Gruber Annával. Gruber László vendéglős leányával.

— **Orvosi körökből.** D. Graur Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vass-azállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J.-utcából is.

— **Figyelem!** Ha olajfestményét, fényképét izlésesen és olcsón óhajtja kereteztetni, kérem bizalommal *Freimann József speciális képerkeztetőhöz* Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képerkeztetéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képerket raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

— **A Bíró-féle „Havasi Gyopár Crém” Párisban.** Egy elsőrangú és kiváló magyar szépitőszernak a kitüntetéséről értesülünk. A párisi hygienikus kiállításon a Grand Prix érdemkeresztjével, aranyéremmel és díszoklevéllel tüntette ki a zsűri a dr. Bíró-féle „Havasi Gyopár-Crém” készítményeket. E magas kitüntetés felülmúlhatatlan és legjobb arcápoló-szereket érte és ezzel szinte bebizonyította látjuk, hogy kozmetikai termékeinkért nemcsak restelkednünk nem kell a külföld előtt, de azok helyüket megállva, versenyképesek is. 5093

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Túrta* modern könyvesházban Andrassy-tér 16. sz.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pasztilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle fejfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárából,** Arad, Szabadság-tér 18.

— **A nyaraló és fürdőző közönség** figyelmébe ajánlja *Kerpel Izsó* 100.000 kötetes *kölcsönkönyvtárát és zenemű kölcsönző intézetét.*

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Adományok az aradi és vidéki kereskedelmi utazók és ügynökök egyesületének.** Szemző Armi és Zeiner Miksa az utazók egyesülete özvegy és árva alapjának javára 21 koronát szolgáltatott be, melyhez Steiner Béla Elek 6, Szemző Armin 2, Codreán Pompeus 2, Gerő Samu 2, Zeiner Miksa 1, Halpern Ede, Kovács

Dezső, Grün Henrik, Seiler Bertalan, Kun József, Sonn Zoltán, Braun Gusztáv és Hartmann József 1—1 koronával járultak hozzá. Az adományért ez uton mond halás köszönetet az egyesület elnöksége.

TARKASÁGOK.

(A *tolvaj kisasszony.*) Aradon, az egyik nődivatárú üzletben följegyzésre méltó humorka foglalkoztatja az alkalmazottakat. A cégnek egyik legjobb vevője, az az aradi kisasszony, aki sokat költ tolettékre.

Az utóbbi hetekben szomorú tapasztalatban volt része a kereskedőnek. Észrevette, hogy a kisasszony selyemdarabokat dugdos a táskájába. A kereskedő nem akart szólni, de feltette magában, hogy ezentul szemmel tartja a kleptománikus hölgyet. Ennek persze az volt az eredménye, hogy valahányszor a kisasszony vásárolt, a kereskedő mindig észrevette a selyemlopásokat. Szólni nem mert; nem is igen akart, nehogy a jó kundschaftot elriassza; ellenben a következő ötletét hajtotta végre.

Elhozatta a lakásáról a gramofonját és három népdal-lemezt vásárolt hozzá. Egy szép napon megint megjelent a kisasszony. Selymet kért, válogatott belőlük és egy ellenőrzetlennek vélt pillanatban zsebre dugott egy darab selymet...

A kereskedő észrevette a dolgot és intézkedett. A következő másodpercben felhangzott a gramofonon a szép dal:

„A kisasszony Pozsonyban,
Selymet lopott a boltban.”

A dal hatása nagyszerű volt. A hölgy elsápadt, izgett, mozgott, erre nézett, arra nézett, már-már vissza akarta csempészni az eldugott selymet; de a dal elhangzott és ónagysága megnyugodott...

A kereskedő látván, hogy az első kísérlet nem használ, észrevétlenül a második lemezzel kísérletezett. És hallatszott:

„Szalmaszál a vízbe...
Engem rendőr visz be...”

Ez hatott. A kisasszony visszalopta a selymet... És a boltos nyugodtan illesztette be a harmadik lemezt, mely a következő nótát zengte:

„Elmehetsz már kapun előtt.”

A kisasszony olyan pirosan, mint a főtt rák — eltávozott.

(A *minta hivatalnok.*) Egy bankigazgató sehogysé volt megelégedve az utóbbi időben a tisztviselői karral. Ugy találta, hogy már nem olyan buzgóan dolgoznak, mint azelőtt. Nem tudni miért, csak egy hivatalnokot tartott minta tisztviselőnek a szigorú bankigazgató. A többi tisztviselőknél mindig erre a férfira bivatkozott, amikor szorgalomra buzdította őket:

— Ha minden hivatalnokom olyan pedáns, rendes és szorgalmas volna, mint Karfunkelesz ur, akkor meg lennék elégedve — szokta mondani a bankvezér.

A többi hivatalnokot rendkívül bántotta ez a korholás, mert hiszen valamennyien tudták, hogy Karfunkelesz ur legkevésbé sem olyan szorgalmas, aminőnek a direktor gondolja. Csak nagyszerűen tudja markirozni a lázas munkát.

Tegnap a direktor behívta Karfunkeleszt. A hivatalnok örvendezett, mert azt hitte, hogy most valami nagy kitüntetés következik rendkívüli szorgalmáért.

Az igazgató azonban rideg volt.

— Ma levelet kaptam — kezdte — amelyben a hivatalnokaim azt állítják, hogy ön csak úgy mutatja a szorgalmat. Pedig ön nem szorgalmas, mert például ha delet üt az óra, ön a mondat közepén is léteszi a tollat.

Karfunkelesz felháborodva válaszolta:

— Ezt a rágalmat az ellenségeim terjesztik rólam. Az nem igaz, hogy a mondat közepén is leteszem a tollat, ha delet üt az óra. Mert ha dél közelodik, én bele se fogok a mondat leírásába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Fölmentett rablógyilkosok.** Italtól mámorosan tavaly novemberben rablógyilkos kísérletre vetemedett két rákospalotai fiatal legény. Merkler József tizenkilenc éves napszámos és Merkler Lajos huszonkét éves vasesztergályos. A korcsmából, a hol ittak, kidobták őket garázdaságuk miatt. Akkor jutott eszükbe, hogy meg kellene gyilkolni és ki kellene fosztani a nagybátyjukat, Durda Jánost, mert rosszul bánik velük, meg mert halálával Merkler József örökséghez jut. Nyomban föl is keresték Durda Jánost, a ki a testvére korcsmájában mulatott. Megleste, a mikor elmegy s aztán az ittas embert a sötétben összeszurkálták, elvették három koronáját és beledobták egy kutba. Durda ott magához tért. A rablógyilkoskísérlet dolga a pestvidéki törvényszék esküdttörvénye elé került. A tárgyaláson a vádlottak beismerték bűnösségüket. A sértett azonban oly kedvezően vallott mellettük, hogy az esküdtek fölmentő verdiktet hoztak. A verdikt alapján a bíróság a vádlottakat fölmentette. Az ítélet jogerős.

§ **Uj ügyvéd.** Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Galli Károly ügyvédet, Békéscsaba székhelylyél az ügyvédek lajstromába felvette.

§ **A recept-ügy a bíróság előtt.** A budapesti büntető törvényszék Szepessy táblabíró elnöklésével ma folytatta a főtárgyalást a vakreceptek ügyében. Ma folytatólag a munkásbiztosító pénztári tagokat hallgatták ki, ezek között Saphir Ignác és a férjét, akik azt vallották, hogy a Fränkel által irt recepteket meg is csináltatták. Az elnök konstata, hogy ezek a receptek azok közül valók, amelyeket Pray Valér mutatott be s amelyekről azt állította, hogy azokra gyógyszer nem szolgáltatott ki. Ezután a beidézett többi betegpénztári tagot hallgatta ki a bíróság. A tárgyalást holnap folytatják.

SPORT.

+ **A kolozsvári ifjúsági kerületi torna-verseny.** Az aradi kir. főgimnázium ifjúsága 33 tornással vett részt a kolozsvári tornaversenyen. Május hó 31-én reggel fél 7 órakor indult a csapat Tövis felé és a két napi versenyről június hó 3-án este Nagyváradon át érkeztek meg. A versenyen az aradi fiuk szépen helyt állottak és a benevezett versenyszámokban a következők kerültek ki győztesként: A magasugró csapat, bár Pál Jenő, az intézet legjobb magasugrója nélkül állott ki a küzdőtérre, mégis a győztes csapatok sarába került. A csapat minden egyes tagja bronzérmes kapott. A versenyben győztesek a következők:

Magasugrásban: Rezik Gyula VIII. o. t. 150 cm. Fejér Pál VIII. o. t. 147.5 cm. Fritz Gusztáv VII. o. t. 147.5 cm. Damokos László VII. o. t. 147.5 cm. Weinzierl Aurél VII. o. t. 145 cm. Fejér János VI. o. t. 140 cm. Henny Ferenc VI. o. t. 143.5 cm. Povázsay Béla VI. o. t. 147.5 cm. Szilvássy Jenő VI. o. t. 147.5 cm. Pál Miklós V. o. t. 142.5 cm. *150 méteres síkfutásban:* Szilvássy Jenő VI. o. t. harmadik. *100 méteres síkfutásban:* Povázsay Béla VI. o. t. második, Peszkár János V. o. t. harmadik. *Rúdmaszásban:* Pál Miklós V. o. t. harmadik. A mintacsapat oklevelet kapott a fabotokkal végzett egyes gyakorlatokért. A csapatot Strifler Ferenc és Fischer Aladár aradi tanárok vezették.

E héten selyem mouslin egész vékony női harisnya, minden színben **1.20 korona**

Harisnyák, keztyűk, matróz-ingek, gyermek-lábtűk nagy választékban

BÁRSONY ANDOR-nál, Arad, Szabadság-tér 17.

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, József főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)
 Nagy választék III 8802 Olcsó árak!!
 Külön osztály mértékszerűen rendelésekre.

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen



187

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-
 hatékonyabb ellenszere a világhírű Dr.
 William Patterson-féle szagtalanított és
 tökéletesen tisztított petrolum kivonat
 van elismervé. Ezen kivonatot a fergalemben

Dr William Patterson.
American Hair Petrol

nőven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
 Kapható Aradon

Hánu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi kólerakat: Barabás és Stefanovits
 droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A politika és a tőzsde.

— Általános javulás. —

Távirati tudósítás.

Budapest, június 4.

Az értéktőzsde ma reggel a rossz pénzvisszo-
 nyok miatt egyáltalán nagyon lanyhán indult, de
 már az előtőzsde vége felé híre érkezett a parla-
 menti eseményeknek, ami kissé felfröccsen a
 spekulációt.

Az árfolyamok, a melyek reggel nagyon is
 olcsóbbodtak, most kissé megszilárdultak. A déli
 tőzsdén a spekuláció igyekezett javára fordítani a
 véderőről szóló törvényjavaslat elfogadását, de a
 nagyon szűk és drága pénzvisszonyok nyomozó
 hatása alatt nem igen tudott boldogulni. Az ár-
 folyamok mindazáltal javultak a politikai esemé-
 nyek következtében. A javulás csak egy-két korona
 ugyan, de a tőzsdén meg vannak győződve arról,
 hogy a most már remélhetően megtisztuló poli-
 tikai helyzet következménye általános javulás lesz
 a tőzsdén és az egész gazdasági életben egy-
 aránt.

A gabonatőzsdén a parlamenti eseményekről
 érkezett hír következtében egy pár percig teljesen
 megakadt az egész üzleti forgalom, de azután
 annál nagyobb kedvvel fogtak hozzá az üzlethez.

— **Gazdák figyelmébe.** Az Aradvármegyei
 Gazdasági Egyesület arról értesített bennünket,
 hogy az általa Medgyesegyháza községben rendező
 tenyészmárha díjazás — közbejött akadály
 miatt — nem folyó hó 9-én, hanem 29-én, Péter
 Pál napján lesz megtartva.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítása. —

Ujarad, június 4.

Noha az időjárás ma sem kedvező, a mező-
 gazdasági helyzetről általában megnyugtató hírek
 vannak forgalomban. A vetések állapota sem oly
 rossz, mint ahogy ezt legutóbb feltűntették. A
 gabonaüzlet irányzata tartott.

Elkelt a mai piacon:

300 mm. buza	22.00
100 mm. tengeri	19.00
Rozs	19.20—19.40
Árpa	19.60
Zab	19.20

Az árak száz kilogrammonként koronákban ér-
 tendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 4.

Készáru.

Ame ika 1/2-el magasabb. Kínálat mérsékelt, vétel-
 kedv gyenge, 8 ezer mm. tartott.

Határidő.

	Déli	2 órai
	zárlat	zárlat
Buza 1912 októberi	11.68	11.62
Rozs 1912 októberi	9.68	9.62
Tengeri 1912 júliusi	8.81	8.71
Zab 1912 októberi	9.25	9.22
Az árak 50 kilónként számítva.		

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Június 4. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	109.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	88.70
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	77.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	89.—
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	92.25
Magyar nyerekménysorsjegy kölcsön	246.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	149.50
Osztrák járdék papirban	88.75
Osztrák járdék ezüstben	91.75
Osztrák járdék aranyban	114.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	88.80
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.95
Magyar hitelbank-részvény	834.—
Osztrák hitelintézeti részvény	638.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	729.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.11
Német birodalmi márka	118.—
Londoni vista	241.35
Páris vista	95.62 1/2
10 márkás arany	23.57

Modern Szinpad, Központi-szálloda.

Ma, szerdán 1912. június 5-től kezdve 5 napon át.
 Új műsor. Vidéken először.

Dinnyék.

Paraszttrefa, egy felvonásban. Irta: Móricz Zsigmond.

Személyek:

Dinnyecsősz	—	—	—	Boldizsár Andor
Tengeri csősz	—	—	—	Papp János
Szép asszony	—	—	—	Szász Ilona
Csunya asszony	—	—	—	Csabay Zsófi

Taxi.

Duett. Irta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytől.

Lizsédal.

Szövegét írta: Nagy Endre. Zenéje: Nádortól.

Postaskisasszony.

Dalmű. Irta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytől.

Ezenkívül teljesen új szólószámok.

Szász Ilona, Bács Olga, Ligeti Mariska, Csabay
 Zsófi, Boross Géza, Boldizsár Andor és Papp János
 az elmúlt szezon slágereit hozzák ki.

Kezdeté este 9 órakor.

Helyárak: 3, 2 és 1 korona.

Kedvezőtlen idő esetében az előadás a téli-kertben
 tartatik.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma szerdán, 1912. június 5-én:

1. Harc a beduinokkal. Szenzációs sláger. — 2. A
 budapesti munkásforradalom. Helyszínen készült aktuá-
 lis felvétel. — 3. Vizi tündér. Szenzációs társadalmi
 dráma 2 felvonásban. — 4. Toto talizmánja. Ka-
 cagtató.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatla-
 gosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésen-
 ként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik
 hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill.
 Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zene-
 kar. — Ruhátár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. június 5-én

1. Két szív között. Színes monopol kép 3 felvonás-
 ban. — 2. A budapesti munkásforradalom.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig
 A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül meg-
 jelenni. — Minden előadás katonazenekar játszik. —
 Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely
 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

Felölös szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK

már megérkeztek!!

Valámit a világhírű



SALAMANDER-CIPŐK

Hegységárban, 941

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Nyíltér. Művész-estély a Fehér Kereszt télikertjében

folyó évi június hó 5. és 6-án, szerdán és csütörtökön 7/9 órai kezdettel.

Köszöntőknek:

Nyáray Antal, az országos hírv komikus, kabaret király, szenzációs új számaival, **Borvát Kálmán** a kiváló énekes és humorista a Király színház v. művésze, továbbá **H. Bárdos Mariska** előadó művésznő, **Harmath Ilona** énekesnő, **Szücs Laci**, a híres humorista, **Sárvári Nusi** kabaret-művésznő, **Hatvani Mariska** szubrett és **Lützer Alice** zongoraművésznő. 3829

Kiváló családi műsor! 30 kabaré-szám! 2 tréa!

Belépő-díj: Fentartott hely 3 korona. Asztali ülő 2 korona. Jegyek előre válthatók és asztolok lefoglalhatók a Fehér Kereszt szálloda irodájában I. emelet.

Apolló Színház.

Június 5. és 6-án
három óriási sláger

I.

Harc a beduinokkal.

Nagy látványosság.

3711

II.

**A budapesti
munkásforradalom.**

III.

A vizi tündér.

Nagy társadalmi dráma két felvonásban.

Ujmenetrend

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

:: Ára 12 fillér. ::

Elegáns női táskák, hosszukás és más faconban valamint utazó készletek, bőröndök, kalapkofferek és más

bőrárúk

mélyen leszállított
árban

lesznek eladva

HEGEDÜS GYULA

1921

cégnél

Arad, Andrassy-tér 15.

Beszüntetett
Andrassy-téri
üzletünk köny-
veiből a :: :: ::

Weitzer János-utcában
Könyvbazárt
létesítettünk.

Oriási tömeg szép-
irodalmi, jogi, or-
vosi szakmunkák,
sociológia nyelv-
tanok és szótárak.
Iskolai segéd-
könyvek, szakács-
könyvek, ifjusági
iratok, képeslapok.

Diszművek
10, 20, 50 fillér; 1, 2
és 3 koronás csoport-
okban árusíttatnak.

Antiquar könyvek.

INGUSZ László Fia

könyvkereskedése.

276

Csak

Weitzer János-utca
Telefon 517.

Barthl János

épület- és műlakatos
Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket,
sirrácsoakat, takaréktűzhelyeket,
mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos áron.
— Költségvetéseket úgy helyben,
mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való flu tanulól felvétetik. —

A nagyérdemű közönség becses
pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.

Alkalmi vétel
és eladások

Ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Woltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmagasabb
árban megvételnek vagy
más tárgyakra átcserélhetnek.

Telefon 438. Telefon 438.

Legcélszerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, úgyszintén
háztartási, vendéglői és nagy hűtők
gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában
Arad, Szent Pál-utca 11. szám.

Mintaraktár

Deák Ferenc-utca 8. (Kalap-Bazár mellett.)

Különlegesség szénsav és légnomású
sörkimerő szekrényekben. 3411

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját
műhelyemben készült férfi-,
női és gyermek-

cipők

jutányos árért kaphatók

Czernóczky Mihály

dusan felszerelt cipőraktárában

Arad, Kossuth-u. 3. sz.

Színes cipők nagy
választékban kaphatók. 2093

Mértékutáni megrendelések pontosan
és jutányos áron eszközöltek.

Őrizze meg

ruhaneműit,
szőnyegeit,
bundáit a

molykárók

ellen.

Legbiztosabb s évek óta
kipróbált s kedvelt szer a

Vojtek és Weisz-féle

molykeverék,
molyszesz,
terpentin,
naphtalin,
camp-
hor.

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle
„ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű,
nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell
az „ANAGALLIN” szóra.

Ára használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és teljesen
csak a „Phenolsav”-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
még a petéit is kiirtja.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete hajfestő

„MELOGEN”. Egy
pár perc alatt bármely
haját vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
2 koron.

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer
ma már csak egyedül a „NITEB”

6 db. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyszálú kasszánál:

Hajós Árpád

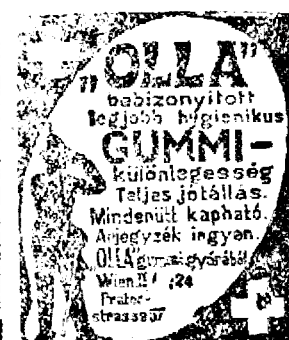
gyógyszerlárában ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyszázzal szemben.

Pathefonok

és Pathe-filmek. a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 2741



A károkban ki-
függesszék az OLLA
levegőt jelzők.

Kapható Aradon:
Vojtek és Weisz,
Török A. és Társa,
Vojtek Kálmán,
Ringlajus és Heg-
dus Gy. úrnál.

Az „OLLA” több
mint 200 orvos ál-
tal legmegbízha-
tóbbrak van
ajánlva. 1894

Elsőrendű mész, cement, gipsz

és mindennemű építési
anyag olcsóbb mint
báhol. Megrendelé-
sek gyorsan és pontosan
intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktár
Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Uj asztalos üzlet!

Csatlós Lajos

műbutor asztalos
Arad, Urbán Iván- és
Demeter-utca sarok.

Elvállal megrendelésre teljes
lakberendezéseket, u. m.: háló-
ebédlő-, szalon-, úgyszintén
trodai berendezéseket modern,
stilszerű kivitelben.

Tervek és költségvetéseket úgy
helyben, mint vidékre díjmente-
sen eszközölök. 3677

A n. é. közönség szíves bizal-
mát kéri, kitűnő tisztelettel

Csatlós Lajos,
műasztalos.

Valódi brünni szővelek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyrő.
Egy szővény 1 szővény 7 kor.
3-10 m. hosszú 1 szővény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szővény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) elegendő, 1 szővény 20 kor.
csak 1 szővény 17 kor.

Egy szővényt fekete szalonruhához 20. — K. é. sz.
szintén 100% szővényt, turistalódot, szőve-
munkát stb. gyári áron 100% mint megbi-
rált és azelőtt egy mindentől ismert posztó-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Küldtől ingyen és bérmentve.

Az előzők, a melyeket a magyarországi szőve-
gyártók és kereskedők a Brünni Siegel-Imhof-
szőlő, a gyári piacra rendeltek meg, a leg-
jobb minőségű. Szőlőit legelőször a Brünni
városban. Mivel, a gyártás és a szőlő-
gyártás a legelőször is, a legelőször is.

Réz- és vasbútorok, asztalos és karpitos munkák, gyermek ágyak és gyermek kocsik, sodrony ágybetétek és matracok, kerti bútorok, egész házszoba berendezés készpénzért és részletfizetésre most jutányos árban beszerezhető



Fogtechnikai műtermünket
a Forray-utcából Szabadság-
térre, a színház-épületbe
helyeztük át.

Szájpadlás nélküli fogsorok

a régi sistemától eltérőleg nem kaucsukból, hanem egy legújabbban feltalált anyagból készülnek, amely teljesen szagtalan, iztelen, nem korhad és nem törik. Arany és platin munkákat a legmérsékeltébb áron készítünk. med. Kurzer Bertalan és mártfai Vidor Ernő.

Benkő József
ARAD, Rákóczi-utca 16. sz.

Elvállal minden e szak-
mába vágó munkákat
csinos és szakszerű
kivitelben, a legméltá-
nyosabb árak számí-
tása mellett

Tanulók felvételnek.

Műlakatos, mérlegké-
szítő és javítóműhely.

ÉBERLEIN GYULA
kép. kőműves mester Arad.

Értesitem a n. é. közön-
séget, hogy

építészeti irodámat
május hó 1-én Deme-
ter-utca 7. szám alá
(Saját házámba) 2661
helyeztem át

Elvállalom a legmodernebb
épületek tervezését
és építését pontos és
megbízható kivitelben. Kívánatra terveket és
költségvetéseket elkészítek.



Elsőrangú elegáns és jutányos a Turul-Cipő
Turul cipőgyár r.t.

Jemesvár

A monarchia legnagyobb cipőgyára
Fiókraktár: Arad,
Andrássy-tér Minorita-palota

1249

Telefonszám 748.

Telefonszám 748.

Vízvezeték- és csatornázás-berendező műhely!

Raktáron tartok fürdőszoba-berendezéseket, angol closteteket, mosdókat, kagylókat, csapokat, mindennemű vízvezetékberendezési anyagokat. Mindennemű csatornázást, fürdőt klosetet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 26 évi tapasztalataim, ugyisint 16 évi aradi működésem elég biztosíték tisztelt rendelőimnek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton
szerelőmester, Arad, Fábien-u 12.



A gyermekeknek!

Ahol gyermekek vannak a házbán, ahol betegeket könnyen emészthető ételekkel kell táplálni, a következőket vegyük figyelembe:

Kalács dr. Oetker receptje szerint készítve,

dr. Oetker-féle sütőporral

a legjobb sütőpor segítségével a mit jelenkorban sütnék, a legjobb táplálékknak nevezhető. A saját konyhájában dagasztva, tejet, vaját, zsírt, lisztet, tojást, cukrot tartalmaz, tehát a legszükségesebb tápláló anyagot könnyen emészthető és ami legfontosabb, igen ízletes formában. A nagy hőfok által a lisztben levő fölösleges víz és esetleges baktériumok ártalmatlanná tételnek. Minderről saját megfigyelése minden házi asszonyt és anyát meggyőzi. Receptkönyvek ingyen. Dr. Oetker-féle sütőpor mindenütt kapható.

Tessék arra figyelni, hogy a valódi dr. Oetker-féle gyártmányt kapják.

9661

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Benzoetej-cremet 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

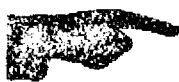
Kárpáti János gyógyszerárán kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntől.

1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**



ep ehaj tó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Jngyen de olcsón

SEHOL! 281

Csipkét, szalagot, sely-
met, kötött, szövött
:: árut csakis ::

a Budapesti Csipkeáruház
fióküzletében szerezhethők be
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)



Komor Márton

cserép, és palafedő mester.
Arad, Kápolna-utca 21.

Elvállalja minden e szakmába
vágó munkák keresztülvitelét
a legpontosabb kivitelben
: jutányos árért.

Meghívásra vidékre kimegyek.



ALVÁCZA

kénes
hőgyógyfürdő

(Arad- és Hunyadmegye határán)

május 1-én megnyílt.

A fürdő 38 C. hőmérsékletű, ter-
mészetes, kénes hévízeit századok
óta kitűnő eredménnyel használják
csusz, köszvény, rheuma,
bénulás és egyéb izületi beteg-
ségek gyógyításánál.

Eredményes fürés következtében
állandóan tiszta víz áll a n. é. közön-
ség rendelkezésére.

Nagy gondozott park. Állandó
kitűnő cigányzene. Játsszótér.
Gyönyörű kiránduló helyek. Özon-
dus levegő. Vasúti állomás. Posta
és táviró.

A fürdő előnyei: Közelség. Köz-
vetlen vasúti állomás. Kitűnő ételek
és italok. Tiszta, száraz szobák.
Figyelmes kiszolgálás és **csodás**
gyógyhatás. Május elsejétől
szeptember tizenötödikéig az összes
motorvonatok megállanak a fürdő
parkjánál. 3347

Prospektussal és egyéb felvilá-
gosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor

fürdőtulajdonos.

A Boczkó-utca 8. szám alatt
levő mész- cement- és építési
áru üzlet

azonnal eladó,

könnyű fizetési feltételek mellett.
Értekezni lehet

Gábor András és Társa,

József főherceg-ut 13. számú üzleté-
ben, ahol I-ső, II-od és III-ad rendű
tégla is **eladó.** 3757

Lapkihordó pár

felvétetik

az

„Aradi Közlöny”

kiadóhivatalába.

Az Andrassy-téren

az első emeleten takarékpénztár-
nak, vagy más intézetnek —
esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

A „Kárpáti Borozó” megnyitása

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és t. ba-
rátaimat, hogy a **Ferencz-tér és Karolina-utca** sarkán,
volt „János vitéz” vendéglőt ujonnan berendezve és a mai kor
igényeinek megfelelően felszerelve, 3587

„Kárpáti Borozó” cím alatt

tovább vezetem és azt május 26-án (Pünkösöd va-
sárnap) ünnepélyesen megnyitottam.

Főtörökvésem és igyekezetem által oda fogok hatni, hogy
tisztelt vendégeimnek izletes és magyaros konyhával,
tisztá hegyaljai borokkal, frissen csapolt sörrel, ugy-
szintén hideg ételekkel teljes bizalmukat kiérdemeljem.

Minden pénteken halászlé.

Kérem a nagyérdemű közönség és tisztelt barátaim ezen
vállalatomban támogatni szíveskedjenek teljes tisztelettel:

Weszely Istvánné,

a „Kárpáti Borozó” tulajdonosa.

Villamos-

felszerelések,
electromotorok

legutányosabban

Kalmár Józsefnél

kaphatók 1371

Aradon, Salao-u.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. kö-
zönség szíves tudomására hoz-
ni, hogy **Petőfi-utca 1. sz.**
(Klein cipész-üzlet mellett) egy
cukorka, élelmi cikkek üzletet
nyitottam, hol állandóan
készletben tartok

friss tea vaj, tej, szalámi,
szardínia és legfinomabb cukorkát
nagyban és kicsinyben,

legolcsóbb napi áron.

Szíves pártfogást kér kitűnő
tisztelettel 3389

Novák Gyula.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é.
építész közönséget értesi-
teni, hogy

építészeti irodámat

Teleky-utca 19. számú
házamba helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó
munkák tervezését és elké-
szítését, kisebb és nagyobb
épületeket a legmodernebb ki-
vételben. Mindennemű átala-
kításokat és javításokat hely-
ben és vidéken elvállalok.

Teljes tisztelettel: 2981

GYAPJAS LAJOS,

építészeti irodája

Teleky-utca 19. szám.

Telefon szám 852.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesitem, hogy szűcs
üzletemet teljesen 3590

ujjonnan átalakítva újból megnyitottam.

Elvállalok szavatossági biztosítás mellett nyári megóvásra minden-
nemű szőrme tárgyakat és felső téli ruhákat legutányosabb szabot-
árakban. — További szíves pártfogást kérek kiváló tisztelettel

Kovács Géza

szűcs

Arad, Forrai-utca (gr. Hunyady-palota.)

Jégszekrényeim!

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanunk, amely kevés jég-szükséglettel különösen hűtenek. Kentesek, mézárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

Jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények njakra becseréltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladva

Kohn József,

bádogos, vízvezeték berendező

ARADON.

Gyártelep Batthyányi-utca 32.

Városi és megyei telefon 333.

3321

12359—1912.

Hirdetmény.

Az érdekelteknek tudomására adjuk, hogy a közös hadseregnek a földmivelő és mezeti munkások-tályhoz tartozó tényleges állomá-nyu legénysége az aratás és egyéb fontos mezeti munkák idejére, há-rom hétre lendő szabadságoltatását személyesen, kihallgatáson (rappor-ton) kérheti, mely kérelmezés tel-jesen díjtalan.

Arad, 1912. május 30.

A városi tanács.

Nagymennyiségű maculatura eladó.

6665—1912. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az 1912. évre elkészített szárazéri költség-kivetési lajstrom I. évi június hó 3-tól a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére van kitéve.

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalá-saikat és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban tárgyalt adó-nemmel már a múlt évben voltak megöröve, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovat-nak meg. adótarozásukat az adó-könyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a kir. pénzügy-igazgatóságnál előterjeszthetik.

Arad, 1912. évi június hó 1-én.

A városi adóhivatal.

288—1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Szent Antal-utca csatorná-názása iránt folyó év június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

1. Kiküldési ár: földkiasás a főcsatorna helyén a földnek vissza-furkózásával s a földnek elfuvaro-zásával 264 m². á 2 korona.

2. 40—50 szelvényű beton csa-tornaöntése 0-172 km. á 25 korona.

3. 5 drb akna á 70 korona.

V. Beömlő aknák á 40 korona.

Bánatpénzül leteendő 240 kor. készpénzben, vagy elfogadható ér-tékpapirokban.

Árlejtésen részt venni csak írás-beli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vé-tetnek figyelembe ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést meg-előzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1912. évi május hó 28-án tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Egy tiszt története.

Egy Robotard nevű ur, volt lovassági tiszt hosszabb idő óta szenvedett gyomor-és bélfájdalmakban. Betegségét a családjában előfordult szerencsétlenségek még jobban fokozták. A bánat vett rajta erőt, idegessé vált görse, majd erős csuklás fogta el és min-den ok nélkül sirt meg nevetett. Mintán az összes elképzelhető gyógymódokat kipróbálta minden eredmény nélkül, valakinek ajánlatára az a szerencsés ötlete támadt „Belloc”-féle szenet megrendelni. S íme csodák-csodája, bár eleinte nem volt inyere a szén fekete színe — később, mikor megpróbálta, kitűnőnek találta és rövid idő múlva egészen meg-gyógyult.

„A Belloc-féle szén — írja — használata után gyomorlajom elhalt, emésztésem a legjobb lett és egészségem teljesen helyreállt. Csak a Belloc szénnek köszönöm gyó-gyulásomat.”

Aláírott: nemes Robotard Mikea, volt dragonyos kapitány a Nancy ezrednél. 1887 február 8-án.



Robotard.

6661

Valóban a Belloc-féle szénből elegendő minden étkezés után 2—3 kanáljót bevenni, hogy pár nap alatt még a legelhanyagoltabb gyomor-fájdástól, mikor minden más gyógyszer sikertelen — megszabaduljon. A Belloc szén kellemesen hat a gyomorra, eltávolítja a savat, siettetti az emésztést, megakadályozza a haszúrast; hibázhatatlan szer a toll gyomor és migraine ellen, mely rossz emésztés következménye, ugyancsak gyomorféreg és fel-bőfőzés és minden egyéb gyomor- és bélbaj ellen.

Egy pohár tiszta vagy cukros vízben feloldandó és egyszerre vagy ha tetszik több kisebb nagyobb kortyokban beverendő.

A Belloc szénnek csak jótékony hatása lehet, ártani — senkinek sem árt, bármily adagban is lesz bevéve.

A Belloc-féle szenet próbálták utánogni, azonban sikertelenül.

Tévedés elkerülése végett vigyázzunk, hogy a palack a „Belloc” védjeggyel és a vegyműhely címével legyen ellátva.

Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

U. J. — Azon személyek, kik a szénport nem bírják megszokni, tegyenek próbát Belloc-féle pasztillákkal.

Biztosan meggyógyul az, ki mikor gyomor-fájdalmi vannak, 2—3 pasztillát vegy-be! A pasztillák tiszta Belloc szenet tartalmaznak. Szájba véve és nyálal feloldva le-nyelendők.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Mátya gyó-gy, szerészeknél és minden jó gyógyszerboltban. Nagyban Arad és vidékén: Vojtek és Weisz.

Magyar királyi államvasutak.

151054—912. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest nyugoti pályaudvar állomáson 1912. június hó 12-én.			
Pozsony	"	"	20-án.
Budapest dunaparti teherpályaudv.	"	"	25-én.
Győr	"	"	20-án.
Szabadka	"	"	24-én.
Ujvidék	"	"	19-én.
Pápa	"	"	21-én.
Kassa	"	"	27-én.
Losoncz	"	"	28-án.
Miskolc	"	"	26-án.
Beszék	"	"	12-én.
Szeged	"	"	21-én.
Temesvár Józsefváros	"	"	14-én.
Debrecen	"	"	19-én.
Szatmárnémeti	"	"	20-án.
Kolozsvár	"	"	25-én.
Nagyvárad	"	"	24-én.
Arad	"	"	13-án.
Békéscsaba	"	"	14-én.
Pécs	"	"	18-án.
Zágráb	"	"	25-én.
Fiume	"	"	15-én.
Szolnok	"	"	27-én.
Nagyszombat	"	"	26-án.
Sátoralja-Ujhely	"	"	28-án.
Brassó	"	"	28-án.

Budapest, 1912. évi május hóban.

Az igazgatóság.

1042

(Utánnomás nem díjazatik).

Eladó egy jókarban levő, négy lóerős gáz-motor.

Cím a kiadóhivatalban.

Ezen rovatban minden más egy-
mestől beküldöttnek Ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőre-ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a kiadóhivatal a szöveg ellen — vagy levélbéli formában. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor küldendő. Levélbeli megkötésekkel, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és csekkben, választékban csatolható. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben elválasztással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kivételre díjtalanul megismerkedő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz.

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Margitkám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna-papíron kér meg erre, kaphatja juhásznál! 3487

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fegyvermeje. I-5251

Dessz

sürgős levele van, kérem vegye át. Augusztus 25. 3828

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Házi kisasszonynak

ajánlkozik, szelid szorgalmas fiatal leány, jó bizonyítvánnyal. Ajánlatokat „Vidéki” jellegre a kiadóba. 3828

Középkorú

tisztességes asszony, gyermekek mellé dajkának ajánlkozik. Tudakozódni Választó-utca 35. szám alatt, öv. Szinn Mátyásné. 3830

ALKALMAZÁST NYER.

Lapkihordópár

felvétetik az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Junger Mann,

fachtüchtig, der ungarischen und deutschen Sprache in Wort und Schrift vollkommen mächtig, guter Rechner, Stenograf und Maschinenschreiber wird für unser Dampf-sägebureau gesucht. Anträge mit Angabe von Referenzen an Grassl, Schenk & Co., Dampfsäge, Palota-Ilva. 3807

Könyv házimunkára

egy 13—14 éves rendes leány gyermektelen családhoz felvétetik. Arad, Kölcsey-utca 9a.

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdarszénvénnyársaság könyvkötészetében.

ÖZLETEK.

Bettelheim utóda

elsőrendű fehérnemű-tisztító intézet családi körülmények miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3785

Egy üzlet- 3759

helyiség a színház közelében azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

KIADO LAKÁS.

Kiadó magánház

augusztus 1-ére, Sarkad-belváros Választó-utca 24/a szám. Mely áll egy háromszobás lakásból ennek mellékhelyiségei, zárt folyosó, pince, szép udvar, gyümölcsös- és szőlőskertből. Értekezhetni lehet ugyanott. 3653

Lakás.

József főherceg-ut 1. sz. II. em. egy udvari szoba, konyha és fürdőszoba azonnal kiadó. Bővebbet a ház mesternél. 3797

Egy két szobás

lakás összes hozzátartozókkal azonnal kiadó. Edelspacher-utca 19. sz. alatt. 3810

Sina-utca és Tököl-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 és több 2 szobás lakás kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19. szám. Telefon 627. szám. 2741

Kopott parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-5251

10233—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az állategészségügyi törvény értelmében állatok a helybeli állatvásár tere csak az esetben hajthatók fel, ha azok marhalevelein az egészségügyi bizonyítvány és irányítás 10 napnál nem régebb keletű, felhívom ennélfogva az állat tartókat, hogy amennyiben az állataikat a heti és országos vásárra felhajtani akarják, azok marhaleveleit előzetes irányítás végett a marhalevel kezelőnél mutassák be, mivel ellenesetben a vásártérre bocsátatni nem fognak.

Arad, 1912. május hó 20-án.

Greén,
h. főkapitány.

5978—1912.

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazok az adózók, kik a folyó évi második adórészletet, valamint a régi, már esedékessé vált adó, hadmentesség-díj, utadó, visszabálozások költség, ipartestületi-díj, egyház adó, munkás betegsegélypénztári hozzájárulási-díj- és csatornázási költség tartozásaitak mindezeit nem fizették be, hogy tartozásaikat most már annál bizonyosabban fizessék be, mert különben tartozásaikat a végrehajtási-díjak felszámításával fogják tőlük behajtani.

A városi adóhivatal.

Nyomtatványok

izléses és esinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

INGATLAN.

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1019

Szőlőmely

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1 1/2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek” permetezése által. Vojtek és Weisz. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Nyaralóknak 4481

előnyös kölcsönkönyvtári bérlet, tetszés szerinti kicseréléssel. Minden új mű raktáron. Magyar és német szépirodalmi művek és folyóiratok minden elfogadható árban kaphatók. Divatlapok legnagyobb készlete. Krausz Paulin, színházépület.

Használt de jó

karban lévő Umrath-féle szalma-prés, jutányos áron eladó. Bővebbet 463 telefon szám alatt. 3738

Házbérlőknek,

e célnak megfelelő beosztással kaphatók Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Használt

motor kerékpárt veszek. Cim a kiadóban. 3827

Használt pénztárkényt

veszek. Ajánlatok nagyság jelzése mellett, „Wertheim” jellegre kiadóba küldendők. 3825

KÖLÖNFÉLE.

Két

darab egyenként 100 m² méter alapterületű helyiség, ezek alatt ugyanolyan térfigatú világos és száraz pincékkel raktárnak, műhelynek alkalmas, kiadó. Bővebbet Boros Béni-tér 7. alatt 3817

Értesítem 1841

a n. é. közönséget, hogy kárpitos üzletemet Szabadság-tér 10. sz. alól Simonyi-utca 3. sz. alá helyeztem át, hol is elvállalok mindenféle kárpitos munkákat legjobb kivitelben, legolcsóbb árban házaknál is. Link lakab, kárpitosmester.

Virágok és rózsák

élsődiei és bolhái ellen használjon 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek”. Siker biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. I-5251

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jégtelep” jéggyáránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2638

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és élsődiei ellen legbiztosabban a 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek”. Vojtek és Weisz Arad. I-5251

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám
816

2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.



2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek

Farkas Streicher J. cégnél

Arad, Tököl-tér 1. sz. 3813

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálszer. Isé édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 3575

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.